

63. évf., 2009. XI. 26., ára 50 dinár

35

Jó Pajtás

Jó Pajtás

A jövő heti Jó Pajtás
címoldala és posztere

Christina Aguilera

A hét képe

Az UNESCO kezdeményezésére 1995 a tolerancia éve volt, ekkor nagyszabású nemzetközi kampányt szerveztek a tolerancia és az erőszakmentesség jegyében. A tolerancia nemzetközi napja ebből az eseményből nőtt ki, mint évenkénti alkalom arra, hogy felhívjuk rá a figyelmet az oktatásban, társadalmi színtereken vagy a politikában, illetve megvitassuk ennek helyi vagy globális problémáit.

A kihalás szélén a világ tigrispopulációja

A világ tigrispopulációja a megmentéséért tett erőfeszítések ellenére rohamosan fogyatkozik, ezért új stratégiák kidolgozására van szükség, hogy megmentsek ezt az állatfajt a kihalástól – jelentették ki a tigrisekkel foglalkozó kutatók nemzet-

közi konferenciáján Nepálban. Becslések szerint jelenleg a világ erdősegeiben mindössze 3500–4000 tigris kóborol; ez jelentős visszaesés a huszadik század elején becsült százezer példányhoz képest. Minden ma élő egyed Ázsiában található...

Gazdálkodj okosan!

Biztos hallottátok a tévében, meg az újságok is cikkeztek arról, hogy október utolsó napja a takarékosági világnap.

Olvastam, hogy nagyon hasznos lenne, ha az iskolában titeket is megtanítanának a tudatos takarékosagra. Egy tantárgyat is beiktathatnának, melynek keretében arról tanulhatnátok, hogyan kell a pénzt jól beosztani, mégpedig a zsebpénz egy részét. Ugyanis egyesek rögtön elköltik, amint megkapják, mások hónapokig spórolgatnak. Van, aki mindig pénzühiányban szenved, más meg ügyesen beosztja, okosan gazdálkodik. Aki félretesz a zsebpénz vagy a születnapra kapott összeg egy részét, vásárolhat majd magának egy különlegesebb dolgot.

Ezúttal az óbecsei Samu Mihály iskola tanulói mesélik el, hogy mi mindennel lehet otthon takarékoskodni a téli hónapokban. Az ötödikes **Magyar Zsófia, Nagy Sándor**, a hetedik **Teleki Artúr, Csonka Balázs, Kovács Angéla**, a nyolcadikos **Burúzs Kornélia** és **Pataki Lúcia**.

– Nálunk mostanában nekem kell a családban a legjobban vigyázni, hogy ne égjen ott a villany, ahol nem tartózkodunk. Ugyanis az volt a szokásom, hogy ha hazaértem az iskolából, mindenhol fölcaptam. A komputer egész nap be van kapcsolva, mert apukám, a tesóm s én is szeretünk a világhálón lógni. A vízzel is takarékoskodunk, nem kádban fürdünk, hanem zuhanyozunk. Azt hallottam ez egészségesebb is – jelenti ki elsőként Zsófi.

– Ha kimegyünk a szobából, mi is lekapcsoljuk a villanyt – teszi hozzá Sanyi. – A fűtéssel is takarékoskodhatnánk, ha lenne központi fűtés. Ugyanis több kályhában tüzelünk, így biztos több tüzelő fogy, mintha a központi kályhában fűtenénk. Igaz, van egy takarékos

kályhánk is. A boltban csak a legszükségesebbeket vesszük meg. Még zsebpénzt sem kapok, mert nagyon be kell osztani a fizetést. Nagyon vigyázok a pénzemre, amit locsolkodáskor szoktam kapni, mert számítógépet szeretnék venni. Bankba tettem, ott biztonságos helyen van, meg kamatozik is.

Artúr is már évek óta a bankban kamatoztatja a pénzét, amit ő is locsolkodáskor, meg a születnapjára szokott kapni.

– A takarékoság világnapján, október 31-én ott voltam az ünnepségen, melyet a Pro Kredit Bankban tartottak – dicsekszik Artúr –, ugyanis meghívót kaptam, mert már évek óta ott tartom a pénzem. Az ünnepségen elhangzott, hogy milyen jó, hogy a bankban tartjuk a pénzünket, s már fiatal korunkban megtanulunk takarékoskodni. Sokan voltak, s meg is vendégeltek minket. Jól éreztem magamat, s el is határoztam, ha kapok valahonnan pénzt, továbbra is a bankba viszem, nem költöm el. Végezetül csokit és CD-ket kaptam.

– Én otthon őrzöm a pénzem – jelenti ki Balázs –, nem teszem a bankba. Eurót szoktam venni, szerintem az biztosabb. Otthon központi fűtésünk van, s ilyenkor, télen mi is a tüzelővel takarékoskodunk. Eddig gázzal fűtöttünk, de mostanában nagyon drága. Pedig, ha lakásonként egy fokkal csökkentenék a hőmérsékletet, egymillió köbméterrel kevesebb fogyna, lehet, hogy így olcsóbb lenne. Nem gázzal fűtünk már, hanem fával, szénnel.

– Sok mindennel takarékoskodhatunk – fűzi hozzá Angéla. – Manapság nagyon oda kell figyelni egy családban, hogy ne pazaroljuk el a pénzt. Ha kapunk például csokit, azt beosztjuk, nem esszük mindjárt meg mindet. Mi is csak a legfontosabbakat vesszük meg, újságokra nem költünk, elolvassuk az interneten.

Takarékosság

(Részlet)

*Akármiépp csűrjük, csavarjuk,
Szép, aki gazdálkodni tud;
Ilyennek aztán az adósság
Nem köt nyakába háborút;*

...

*...szóval, mátul fogva
Takarékos fiú leszek,
Minden garast úgy megbecsülök,
Miként apám, a jó öreg.*

(Petőfi Sándor)

Kornélia se költi el a pénzét akármire. Leginkább a zsebpénze mellé még a rokonoktól is szokott kapni pénzt.

– Van egy katicabogaram – mondja Kornélia –, melyet születnapomra kaptam, s abba gyűlik a pénzem. Ha megtetszik valami jó cucc, mondjuk egy blúz, nadrág, akkor azt megveszem, nem kell a szüleimnek adniuk rá pénzt.

– A fűtéssel. Mi mással takarékoskodhatunk ilyenkor, télen, mint a fűtéssel – véli Lúcia. – Nálunk is központi fűtés van, de anyukám nem gyűjt be korán, hogy minél kevesebb tüzelő fogyjon. Az árammal ha nem tartózkodunk a szobában, mi is leoltjuk a villanyt. A számítógépet anyu nem is engedi, hogy bekapcsoljuk, azt mondja, inkább tanuljunk, olvassunk. A szüleim a bankban tartják a megtakarított pénzünket, hogy kamatozzon. Ha nagy leszek, én is a példájukat követem, mert ők nagyon jól takarékoskodnak.

Koncz Erzsébet

Miska bácsi levelesládája

Egy különleges kiállításra került sor nemrégiben a szabadkai Népkör Magyar Művelődési Központ körgalériájában, de a vándorkiállítás az ígéretek szerint Vajdaság más településeire is eljut majd a jövőben. Talán a mai fiataloknak már nem mond sokat Padisák Mihály neve, de az idősebb generációk még jól emlékeznek Miska bácsira és az ő levelesládájára. Hogy ki is valójában Miksa bácsi? A Magyar Rádió mindmáig legismertebb, legtöbbször hallgatott kívánságműsora volt az 1950-ben útjára indított Miska bácsi lemezesládája, majd 1976-tól a Miska bácsi levelesládája címet viselő ifjúsági műsor, amely folyamatos és tartós levelezésekre épült a fiatal hallgatósággal, s amelynek Padisák Mihály volt a szerkesztője, műsorvezetője. Azonban nemcsak a fiatalok, hanem a tanárok, szülők, nagyszülők is sokszor írtak Miska bácsinak, akinek nemcsak a fogalmazások, könyv- és olvasmányélmények vagy az iskolai életet megörökítő írások érkeztek, hanem a kamaszkor nehéz pillanataitól kezdve a családi problémáig mindenfélével megkeresték őt a gyerekek. Miska bácsihoz ötven év alatt fél millió levél és mintegy tízezer fénykép érkezett, és bizony van, akivel a mai napig tartja a kapcsolatot. Hiszitek vagy sem, bár a műsorba csak néhány kiválasztott levél, illetve fogalmazás került be, Miska bácsi mindenkinek válaszolt, tanácsot adott, vigasztalt, vagy tolmácsolta örömét, együttérzését. A levelek nagy része teljesen személyes hangvételű volt, és mivel a diákok saját életükről, hétköznapjaikról, élményeikről is meséltek, írásaikba óhatatlanul beleszótták az arra a korra jellemző társadalmi viszonyokat, politikai helyzetet, és ezzel megörökítették azt a kort, amely ma már történelem. A műsor nemcsak a magyarországi, hanem a határon túli magyar fiataloknak is szólt, így a hozzá küldött levelekben a vajdasági magyar fiatalság élete is fennmaradt. Sőt a kilencvenes években elsősorban a határon túli fiataloknak szólt a műsor, mert Miska bácsi szerint nekik volt a legnagyobb szükségük a biztatásra és vigasztalásra. A Miska bácsihoz ötven év alatt beérkezett levelekből, fényképekből, dokumentumokból egyedülálló gyűjteményt sikerült összeállítani, melyet a Kecskeméti Katona

József Múzeum őriz, és egyik legféltettebb kincséül tartja számon. Ezekből a levelekből, képekből válogatva összeállítottak egy másik, kisebb kiállítást, mely bejárta Magyarországot, és most eljutott Vajdaságba is.

Miska bácsi évekkal ezelőtt visszavonult a rádiózástól. A műsor megszűnésével véget ért egy legenda, a rádiózás történetébe azonban maradandóan beírta magát a műsor. Miska bácsi ezekkel a szavakkal búcsúzott hallgató-ságától:

„Jöttem a tisztos szegénységből, s lettem aminek sorsom, munkám lenni adatott, a nemzeti napszámosa. Határon inneni és túli magyaroké. Nem áll majd szobrom a Nemzeti Panteonban, de kaptam egy csendes, meghitt zugot százezrek szívében, kiknek azt tudtam adni, ami a viharos 20. században a legfontosabb volt, emberi szót, s ha kellett vigasztalást. Munkám révén lettem a levelesládával eddig egyetlenként a rádiósok közül a magyar örökség része. Mégsem ez pályám igazi bére, hanem a hallgatóimtól kapott sok százezer levél, a felém sugárzott bizalom szülte gyermek és felnőtt jó barátok serege, akiknek köszönhetem, hogy öt ország magyarjainak Miska bácsija lehettem.”

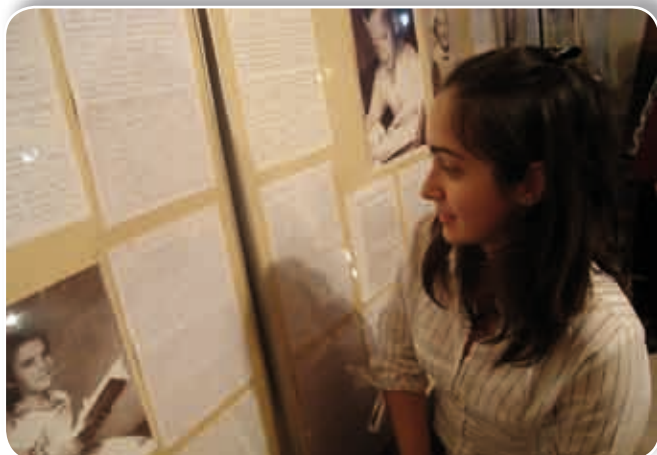
A műsor fontos küldetését teljesített azzal, hogy lekötötte a gyerekek figyelmét, anyanyelvre, hagyományápolásra, családszeretetre ösztönözte őket. Nyári táborokat, vetélkedőket, pályázatokat hirdettek néprajzi, irodalmi, helytörténeti témákban. Nemcsak a fiatalokat vonták be ebbe, hanem az egész családot, sőt volt rá példa, hogy akik valamikor leveleztek

Miska bácsival, azok gyerekei is írtak a műsorba, és a műsor jóvoltából rengeteg levélcím cserélt gazdát, így rengeteg barátság is született.

A kiállítást Székelyné Körösi Ilona főmuzeológus hozta el Szabadkára, akit bár Miska bácsi egészségi állapotára hivatkozva nem kísért el, de baráti üdvözlését küldte minden régi hallgatójának, levelező pajtásának és a megjelenteknek. A kiállításra természetesen ellátogattak azok is, akik valamikor leveleztek Miska bácsival, így sikerült összefutnunk az Oromhegyesről érkező Milutinović Saroltával, aki még általános iskolás tanulóként tartotta a kapcsolatot Miska bácsival.

– Emlékszem, nagyon sok levelet küldtünk Miska bácsinak. Piros keretet rajzoltunk a lapokra, és abba írtuk a fogalmazásainkat. A magyartanárnom figyelt fel a levelesláda pályázataira, így kezdtünk el írni, és nagyon jó érzés volt, amikor visszahallottuk a rádióból a saját szövegeinket. A jól sikerült munkákért pontok, tallérok, dénárook jártak, és a legjobbak részt vehettek azokban a táborokban, amelyeket a műsor keretében szerveztek. Miska bácsi jóvoltából kétszer én is eljutottam a táborba, sőt sokáig álltunk személyes levelezésben is Miska bácsival, aki mindig és sokat írt vissza. Itt találkoztam a barátnőm levelével is, de akkor lepődtem meg igazán, amikor a saját írásomat láttam viszont, vagyis az is bekerült a kiállítás anyagába. Ezt így felnőtt fejjel nagyon furcsa megélni, de nagy megtiszteltetés számomra – mondta Sarolta.

Sztojánovity Livia

Pajzs és búvóhely: a fatörzs (2.)

Különleges lény a fekete cirpelőfutó. Ha megfogják vagy nyugtalanítják, potrohának és szárnyfedőjének az összedörzsölésével sajátos, cirpelő hangot ad. A hangja – a szöcskék, a sáskák és a tücskök cirpelésétől eltérően – nem csalogató, hanem figyelmeztető jelzés. A hangadást követően a bogár savas váladékot lövell ki potrohvégéből a támadó irányába, hogy megriassa azt. A fekete cirpelőfutó lombos erdőkben él, és mind a kifejlett rovarok, mind a lárvák egy része a még lábon álló fák kérge alatt, illetve a már kidőlt nagyobb rönkökben telel át.

Erdőkben él a dögbogarakhoz tartozó bordás csigarabló is. E bogárfaj – a nevéhez méltón – főleg csigákkal táplálkozik, amelyeket kitűnő szaglásával észlel, majd a nyálkanyomot követve találja meg őket. A csigát a harapásával öli meg. Minthogy a szájszervei által termelt váladék feloldja a csiga lágy részeit, a bogár felszűrösi a tápláló folyadékot. A táplálékszerzésnek ez a módja, valamint az úgynevezett külső emésztés megegyezik a nagy futrinkák esetében tapasztaltakkal. A bordás csigarabló a fák kérge alatt vészeli át a telet.

Fekete cirpelőfutó

A bogáncskatica kifejlett egyedei alkalmanként nagy számban gyűlnek össze az átteleléshez. A hideg beköszöntésekor kövek alá vagy a fűcsomók védelmébe húzódnak, de néha egy-egy vastagabb fakéreg alatti nagyobb üregbe bújnak. E levéltetveket fogyasztó bogár kissé emlékeztet közismert rokonára, a hétpettyes katicára. A kifejlett bogáncskatica leginkább bogáncson, búzavirágon és különböző ernyős virágzatú növényeken látható nyáron.

Nagy számban gyűlhetnek össze fülbemászók a korhadó, vastagabb kérgű fák leváló kérge alatt, bár többnyire a talaj felső rétegében telelnek át. A laza kéreg eltávolításakor több száz, esetleg több ezer példány potyoghat a földre. Figyelemre méltó a közönséges fülbemászó nőtényének ivadékgondozása.

Nemcsak a lerakott petéket őrzi szüntelenül, hanem a kikelő lárvákat is sokáig gondozza. A fülbemászók mindenevők. Az ember környezetében (kertekben, virágcserepben) is gyakran felbukkanó – sokszor riadalmat keltő, holott teljesen veszélytelen – rovar szerves törmelékkel és apró rovarokkal táplálkozik.

A korhadó fák laza kérgét lehántva nemritkán legyekre is bukkanhatunk. A húslegyekhez tartozó gilisztalegyek olyan feromonokat bocsátanak ki, amelyek évek múltán is odavonzák az átteleléshez helyet kereső legyeket. Az egyedek gyakran a házak ablakaiban

Fülbemászó

telelnek át, ahol olyan nagy mennyiségben halmozódhatnak fel, hogy tavasszal söpörni lehet a tetemeiket. A gilisztalegyek gyűrűsférgekre rakják a petéiket, és a kikelő nyúvek a giliszta testében táplálkoznak. Ha sok nyű fejlődik, felfalják gazdaállatukat.

Hasonló jelenségnek lehetünk tanúi, ha faházunk erdő közelében van. Ekkor a 7-8 milliméter hosszú közönséges díszes bodobács egyedei költöznek be előszeretettel lakunkba, hogy ott teleljenek át. E poloskafaj az emberre ártalmatlan, hiszen nem vérszívó, az élelmszereinket sem dézsmálja meg. Sokkal közismertebb a fekete alapszínű és vörös rajzolatú verőköltő bodobács, amely parkokban, erdei utakon figyelhető meg. E társas életmódú ro-

Lódarázs

var leginkább a hárs- és az akácfa kérge alatt telel át csoportosan.

A társas viselkedés szép példáját mutatja a fahéjszínű bagolylepke. A fakéreg alá beköltöző bagolylepkek többé-kevésbé szorosan helyezkednek el egymás mellett, és szárnyuk mozgásával (valamint az egyedek közötti távolság változtatásával) módosítani képesek a kéreg alatti üreg mikroklímáját.

A lódarázs nőténye ugyanakkor magányosan telel át. Míg a nyár végére hatalmasra duzzadt telep dolgozói és hímjei az ősz, illetve a tél folyamán elhullanak, addig a szaporodásra képes nőtények (királynők) télire a fák kérge alatt keresnek menedéket. Tavasszal azután a kisszámú, életben maradt nőtény hangos zúgással keresi a fészeképítésre alkalmas faépitményeket vagy odvas fákat. A félelmetes híru lódarázsok nemcsak nagyságukban és színezetükben, hanem egyéb tulajdonságaikban is eltérnek kisebb rokonaiktól. Jellemző sajátosságuk például, hogy nemcsak nappal, hanem éjszaka is előszeretettel járnak táplálék után. Ha házunk egy lódarázs-fészek közelében van, akkor este és éjszaka a lámpára nagyobb számú lódarázs is odagyűlhet. A hívatlan vendégek egyébként korántsem agresszívek, de nem árt az óvatosság, mert a csipésük fájdalmas, és a szúrás helyén többnyire hatalmas duzzanat keletkezik. Mérgük ezenkívül – a kisebb darazsak mérgétől eltérően – légzésbénulást előidéző anyagot is tartalmaz, ezért néhány csipés is végzetes lehet az ember számára.

Sz. Gy.

Gilisztalegy

Giliszta

Közönséges madárpók

Van olyan állatcsoport, amely annyira gyakran szerepel az emberek rémálmaiban, hogy külön lelki betegséget neveztek el róla. Az arachnofóbiások számára a pókok lidérces éjszakákat szereznek, mások ellenben háziállatként tartják e hatalmas, szőrös ízeltlábúakat.

Egy svájci természettudós és festőnő, Maria Sibylla Merian 1705-ben, dél-amerikai kutatóútról visszatérve megörökített egy hatalmas pókot, éppen egy kolibrít zsákmányol. Festményét azonban a közvélemény a női fantázia túlzásának tekintette több mint másfél évszázadon át, mígnem egy angol természetbúvár megerősítette, hogy valóban élnek ilyen lények az Amazonas vidékén. Ezzel meg is történt az állatcsoport keresztelődje: inentől kezdve végérvényesen madárevő pók, illetve madárpók néven tartották őket számon. Pedig ezek, akárcsak hazai társaik, túlnyomórészt rovarokkal táplálkoznak. Erős túlzás volna azt állítani, hogy étlapjukon mindennapos fogásként szerepelnének a madarak, békák vagy rágcslók.

Ezek az óriások azóta is alaposan megosztják az emberek érzelmeit: vannak, akiket lenyűgöz roppant méretük, változatos szín pompájuk és érdekes viselkedésük, mások undorító szörnyetegnek látják őket. Persze, mint csaknem minden pók, ezek az ízeltlábúak is rendelkeznek méregmirigyekkel, hegyes csáprágójuk pedig akár a két centiméteres hosszúságot is elérheti, legtöbbjük mérge azonban, bár komoly rosszulletet okoz, nem életveszélyes.

A madárpókok közt akadnak fán élők és talajlakók is, amelyek földbe ásott üregben tanyáznak. Lakásukat vagy saját maguk készítik, vagy rágcslóktól öröklik – akár úgy is, hogy az eredeti tulajdonost egyszerűen felfalják. Fogóhálót általában nem készítenek, viszont amerre járnak, afféle Ariadné-fonalat húznak maguk után, otthonukat pedig selyemszövedékkel tapétázzák ki. A lyuk szájánál kifeszített szálakat a beléjük botló apróbb élőlények rezgésbe hozzák, így jelezve az ebédidőt.

Rajongóik sokszor kezükön, csupasz karjukon sétáltatják szőrös kis kedvenceiket – mindazonáltal a madárpókok gondozása nagy elővigyázatosságot igényel, nem kezdő állattartóknak való elfoglaltság. Szerencsére mozgás- és helyigényük nem nagy. Viszont csak egyesével helyezhetők el, így a tenyésztők kis

ÁLLATKIRAKAT

Ártatlan szörnyetegek

Martinique-i madárpók

üvegkalickákban sokszor komoly gyűjteményt állítanak össze a különböző fajokból: némelyikük fekete, vörös foltokkal a lábák ízületein, mások fémes fényben tündökölnek, a legnagyobbak pedig lábaik arasznyi fesztávolságával kápráztatják el a szemlélőt. A nőstények akár tíz-húsz évig is élhetnek, a hímek viszont ivarérettségük elérése után egy-két esztendővel elpusztulnak, még akkor is, ha szerencsésük van, és szívük választotta nem eszi meg őket vacsorára.

A madárpókokat gyakran tarantula néven is emlegetik. Ez a név azonban eredetileg egy farkaspókfajt illet, amely az olaszországi Taranto város környékén él.

Állati rímek

Az alábbi meghatározások megfejtései olyan egymással árimelő szópárok, amelyeknek egyik tagja mindig állatnév. Például: ravaszdi – tréfa: róka-móka.

1. sápadt – vastag zsírréteggel rendelkező tengeri emlősszállat
2. ollós ízeltlábú – toktermésű növény
3. díszes farkú madár – vulkánkitöréskor keletkező folyadék
4. fullánkos rovar – mágia
5. tenyeres-talpas erdei emlős – hangulata
6. hosszú csápú bogár – étteremben dolgozó felszolgáló
7. fém – ragadozó madár
8. brekegő kételtű – női név
9. lusta – menyétféle ragadozó állat
10. vékony sáv – könnyen leváló farokkal rendelkező hulló
11. gyors, könnyed – mezőn élő, rágcsló kisemlős
12. nagy rajokban vonuló, kártékony rovar – az iskolások ebbe teszik tanszereiket

P. Á.

* A helyes megfejtést beküldők között jutalmat sorsolunk ki.

HOROG

Amur

Ctenopharyngodon idella (Valenciennes, 1844)

Ismertetőjegyek. Teste megnyúlt, oldalról csak enyhén összenyomott, majdnem hengeres. Hát- és hasvonala kevésbé ívelt, közel párhuzamos. Feje kicsi, homloka széles, orra hát-hasi irányban lapított, a két ornyílás között húzódó barázda miatt egy kissé homorú. Szája félig alsó állású, ajkai vastokok. Hátúszója, melyet általában 7 elágazó sugár támaszt, kicsivel előrébb kezdődik, mint a hasúszója. Farkalatti úszójában 8 osztott sugár van. Pikkelyei nagyok, erősen ülnek, számuk az oldalon mentén 43–45. Az oldalon és a hasúszók töve közt 5 pikkelysor húzódik. Nagy növésű hal.

Hasonló fajok. Leginkább a fekete amurhoz hasonlít, de annak ornyílásai közt nincs barázda, ezért orrháta domború, és oldalvonala alatt csak 4 pikkelysor húzódik. Vaskos teste a domolykóéhoz is hasonló, de annak az orra nem lapított, szája nagy és csúcsba nyíló, továbbá oldalvonala alatt csak 3–4 pikkelysor húzódik. A nyúldomolykó orra nem lapított, hátúszója kicsivel hátrébb kezdődik a hasúszójánál, és oldalvonala 46–53 pikkely számolható.

Környezet. Eredeti hazájában folyóvízi halként vált ismertté – szaporodása a nagy folyók áramló vizében megy végbe –, táplálékát azonban jobbra az elöntött hullámtéren és a mellékvizekben találja meg. Nálunk főként állóvizekben, csatornában, valamint folyóink márna- és dévérzónájában fordul elő.

Táplálék. A fiatalok kezdetben planktonnal, majd apró gerinctelen állatokkal táplálkoznak, de hamarosan rátérnek a magasabb rendű növények leveleinek és puhább hajtásainak fogyasztására. A növényi részeket erős és vastok ajkukkal tépdesik le, de a nagyobb darabok felaprításában éles garatfogai is részt vesznek.

Szaporodás. Ivarérettségét nálunk 6–10 éves korban éri el, szaporodása természetes vizeinkben is előfordulhat. A folyók 20 fokosnál melegebb áramló vizében csoportosan ívik. Az 1,5–2 mm átmérőjű ikraszemek a vízben kétszeresnél nagyobbra duzzadva könnyedén lebegnek, és már másfél nap múltán kikelnek belőlük az 5 mm hosszú hallárvaik. Az ikraszám – a testmérettől függően – példányonként 100 ezer és 2 millió között változik.

Elterjedés. Eredetileg Kelet-Ázsiában, az Amurban és az attól délre eső nagy folyókban élt, de előnyös tulajdonságai miatt sokfelé meghonosították. Ma már – az Antarktisz kivételével – minden kontinensen megtalálható.

Jelentőség. Gazdasági szempontból nagy jelentőségű halunk. A ponty mögött – az ugyancsak távol-keleti származású busákkal együtt – a halastavi termelés második vonalába tartozik. Jól fejlődik a dús növényzetű holtágokban, de szívesen telepítik horgászvizekbe is, mert kedvelt sporthal. Kis zsírtartalmú húsból – megfelelő fűszerezéssel – kitűnő halételek készíthetők.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:
Magyarország halfaunája című könyv nyomán

Ennyien voltak a legyőzöttek

Az amur vizeinkben igen nagyra nő. Olyan nagyra, hogy megfogni nem könnyű. Tudás, tapasztalat, jó felszerelés, meg erő is kell hozzá. Különösen akkor, ha a hal már több mint 25 kilót nyom a mérlegen. Ekkora zsákmánnyal kevesen dicsekedhetnek, aki ekkorát fog, az büszkén állhat lencse elé.

Hetven felnőtt legyőzője

Árpás Bojan

A Törökbecsén megtartott pörgetőversenyen **Árpás Bojan** a harmadik helyet foglalta el. Azért kezdjük a harmadikkal – nem az elsővel és másodikkal –, mert a versenyt felnőttek számára szervezték. Bojannak sikerült két szép csukát és egy természetes sügért zsákmányolnia, és ezáltal felkerült a dobogóra. Hetven felnőttet és egy magával egykorú srácot előzött meg!

A bácsgyulafalvi Tápai Márk és édesapja, Károly egy hatalmas amurral

November 26.

Ma Virág, Konrád, Péter, Atanáz, Lénárd, Viktorina, Berengár, Szilveszter, Leonárd, Leonarda, Ciklámén, Milán, Milos napja van.

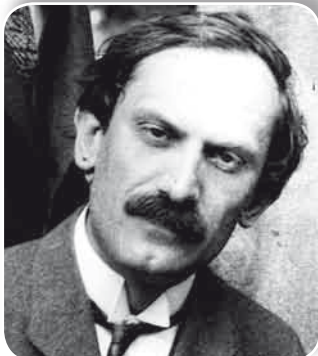
Konrád

Germán eredetű név. Jelentése: mérész és tanács(adó).

Ciklámén

Magyar eredetű név, újabb keletű névadás a hasonló virágnévből. Jelentése: a virág maga. Más magyarázat szerint, a növénynevezés neve latinul Cyclamen, mely a görög küklasz szóból származik. Így jelentése kör, ez a virág gumójának alakjára utal.

1883 (126 éve történt)

Megszületett Babits Mihály költő.

1926 (83 éve történt)

Brüsszelben 74 éves korában meghalt John Moses Browning amerikai feltaláló, akinek legismertebb találmányai: a Browning öntöltő pisztoly, ismétlődő kézi lőfegyverek, páncélelhárító löveg.

November 27.

Ma Virgil, Jakab, Amina, Jakus, Leonarda, Jákob napja van.

Virgil

A latin Virgilius név rövidülése. Ennek az eredete bizonytalan, talán a Vergilius római nemzetségnévből való, amely ismeretlen, esetleg etruszk eredetű.

Amina

Német, olasz eredetű név. Jelentése: védelem. Más magyarázat szerint, arab eredetű név, Mohamed próféta anyjának neve Amina volt. Jelentése: hűség.

1701. november 27. (308 éve történt)

Megszületett Anders Celsius svéd tudós, asztronómus. Az általa bevezetett hőmérsékleti skálát a mai napig használjuk, amelynek 0 pontját a jég olvadáspontja határozza meg. A másik fix pont a víz forráspontja, amelyhez a 100 C értéket rendeljük. 1744-ben halt meg.

1940. november 27. (69 éve történt)

San Franciscóban (California, USA) megszületett Bruce Lee harcművész,

színész. Bruce Lee édesapja révén kínai származású, bár az Egyesült Államokban született, Hong Kongban nevelkedett. Kungfút, ezen belül Wing Tsun-t tanult. A későbbiekben sok-sok harcművészeti ágat tanulmányozva igyekezett egy saját önvédelmi stílust kifejlesztetni.

November 28.

Ma Stefánia, Jakab, Dezdemóna, Szókratész napja van.

Stefánia

Latin eredetű név, az István férfinévként a latin Stephanus alakjából képzett női név. Jelentése: virágkoszorú.

Szókratész

Görög eredetű név, az ismert ókori görög filozófus nevéből vált keresztnév. Jelentése: szerencse, erő.

1829 (180 éve történt)

Megszületett Anton Grigorjevics Rubinstein orosz zongoraművész, zeneszerző, karmester, aki Párizsban Liszt Ferenc tanítványa volt.

1943 (66 éve történt)

Teheránban találkozott Franklin D. Roosevelt amerikai elnök, Winston Churchill angol miniszterelnök és Jozef Sztálin szovjet vezető, hogy megbeszéljék a haditervet a második világháború megoldására.

1820 (189 éve történt)

Megszületett Friedrich Engels német filozófus, Marx munkatársa, akivel közösen dolgozták ki a Kommunista Kiáltványt.

November 29.

Ma Taksony, Ilma, Rápolc napja van.

Taksony

Török eredetű régi magyar név, Árpád fejedelem unokájának, a negyedik magyar nagyfejedelemnek, az összes Árpád-házi király őseinek a neve volt. Jelentése: jóllakott, elégedett, vad, kegyetlen, féktelen, szilaj.

Ilma

Vörösmarty Mihály névalkotása a Csongor és Tünde című mesedramájában. Valószínűleg az Ilona és a Vilma rövidítése. Finn név is, ez szintén 19. századi névalkotás. Jelentése: levegő, ég, világ.

1780. november 29. (229 éve történt)

Meghalt Mária Terézia osztrák császárnő, Magyarország királynője 1740-től 1780-ig. Az ő idejében telepítették be különböző nemzetiségekkel a mai Vajdaság területét, mely a török hódoltság után szinte üresen maradt. Trónján fia, II. József követte.

1945 (64 éve történt)

A jugoszláv parlament kikiáltotta a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaságot. A miniszterelnök és a külügyminiszter Joszip Broz Tito lett.

November 30.

Ma András, Andor, Amália, Endre, Tarján, Aszter napja van.

Amália

Germán eredetű név, az Amal- kezdetű germán női nevek önállósult, német becéző rövidülése. Jelentése: az Amálok, gót királyi család nevéből való, védelem.

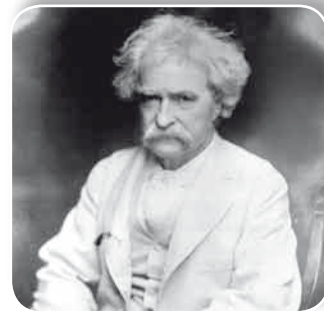
Tarján

Török, magyar eredetű név, az egyik honfoglaló magyar törzs nevéből származik. Jelentése méltóságnév.

November 30.: Téli asszonyi ünnepek

Amikor a mezőgazdasági munkák befejeződtek, az asszonyok munkaidejük jelentős részét fonással töltötték. November második felében kezdődött a fonás, és gyakran farsangig tartott. Tilos volt azonban fenni az egyházi és népi ünnepeken, jeles napokon, így Borbála, Luca napján, karácsony két napján. A fonóban beszélgetés, énekszó, játékok mellett jobban ment a munka, és ez volt a társas összejöveteleknek, a népköltészet megszólaltatásának, a népdaléneklésnek egyik fő alkalmak. A magyar szerelmi líra jelentős része is a fonókhoz kapcsolódott, a maskarázás, alakoskodás természetes „színpada” is a fonó volt. November–december hónapban egy sor női munkatálalással kapcsolatos jeles napot is találunk, s ilyenkor szokták a lányok találgatni, ki lesz a férjük. András-napon a lányok böjtöltek, csak három szem búzát ettek, három csepp vizet ittak, s akkor megálmodták, hogy ki lesz a férjük. Hasonló jósló szokások fűződtek Katalin, Borbála és Luca napjához is.

1835. november 30. (174 éve történt)

Megszületett Mark Twain (eredeti nevén: Samuel Langhorne Clemens) amerikai író (Tom Sawyer kalandjai, Huckleberry Finn kalandjai). Jelentős művei közé tartozik: Hajósélet a Mississippin és Egy jenki Artúr király udvarában.

December 1.

Ma Elza, Oszkár, Ede, Arnold, Blanka, Bianka, Natália, Arnó, Arnót, Elek, Elígiusz, Enid, Marián, Natasa napja van.

Blanka

Közélatin, spanyol eredetű név. Jelentése: fényes, ragyogó, tiszta. Más magyarázat szerint, a germán eredetű névnek a latinított formája, jelentése ugyanaz.

Elek

A görög Alexiosz magyar megfelelője. Más feltevések szerint azonban az ismeretlen eredetű régi magyar Velek személynévből származik. Jelentése ismeretlen.

1800 (209 éve történt)

Kápolnásnyéken megszületett Vörösmarty Mihály költő és drámaíró. Fő művei: a Szózat című hazafias költemény, a Zalán futása című eposz, a Csongor és Tünde mesedráma, valamint a Vén cigány, amely öregkori remekműve volt.

1918. december 1. (91 éve történt)

Párizsban Sándor regensherceg, a szerb király fia, kikiáltotta a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság (SHS állam, 1929-től Jugoszlávia) megalakulását. Az udvar visszatért Belgrádba. Az új állam monarchiaként jött létre szerb vezetéssel mint soknemzetiségű ország, azonban a nemzetiségek autonómiája nélkül. A szerb-horvát ellentétek hamarosan kiéleződtek.

December 2.

Ma Melinda, Vivien, Aranka, Dénes, Aurél, Aurélia, Aura, Bibiána, Viviána napja van.

Vivien

Angol eredetű név, a Viviána alakváltozata.

Dénes

Görög eredetű név, a Dionüsziosz névből származik. Jelentése: Dionüszosznak ajánlott. A görög mitológiában Dionüszosz a bor és a szőlő istene.

1594. december 2. (415 éve történt)

Duisburgban 82 éves korában meghalt Gerhardus Mercator (eredeti nevén: Gerhard Kremer) németalföldi térképész és földrajztudós, aki megalakította az első modern térképet. Mercator legjelentősebb alkotása volt, hogy a róla elnevezett hengervetületet alkalmazta a Föld felszínét ábrázoló térképeken. A Mercator-vetületnél a pólusok irányában nő a térkép torzulása, viszont merőlegesek egymásra a meridiánok és a szélességi körök. Ez a szögpontosság a hajózásban volt nagy jelentőségű. 1512. 3. 5-én született.

1973. december 2. (36 éve történt)

Megszületett Szeles Mónika teniszezőnő. 52 győzelme van, ebből az amerikai nyílt bajnokságon kétszer, a párizsin háromszor, az ausztrálon négyszer nyert.

Tükröm, tükröm

Ezúttal tükröt tartunk elétek, még-hozzá olyan varázstükröt, amelyben megláthatjátok, hogy mit tudtok erről a mára mindennapivá vált tárgyról. Érde- mes belenézni!

Tükör szavunk ótörök eredetű. Latin változata is jól ismert, hiszen abból származik

vetekedett. Az üveglapra hártavékony ólomlemez illesztettek, arra pedig higanyt, később ezüstöt öntöttek. Az így keletkező, jól tapadó fémbevonatot fonsornak nevez- zük.

A tükörhöz sok babona is fűződik. A leg- ismertebb, hogyha egy lány összetöri, ez-

után hét évig nem megy férjhez. Az oroszok viszont úgy tartják, hogy az újév első percé- ben a hajadonoknak gyertyával a kezükben tükör elé kell állniuk, hogy megpillanthas- sák jövődöbelijüket.

Végül csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a hiedelem szerint vajon miért kell az ajtóval szemben a falra tükröt akasztani?

A hiedelem szerint az ajtóval szembeni falra azért kell tükröt akasztani, hogy az ártó szellemek magukat megpillantva elmene- küljenek, és ne jöjjenek be a házba.

a spekulálás kifejezés, amely eredetileg a magyar nyelvben a tudományos vizsgáló- dást jelentette, és a csillagászatra vezethet- ő vissza, hiszen ennek a tudományágnak művelői az égbolt kémlelésére tükröket használtak.

Az ember először a víztükörben pillan- totta meg saját ábrázatát, majd az ókori Keleten kezdtek fényesre csiszolt fémleme- zeket tükör gyanánt használni. Ez sokáig lu- xuscikknek számított, ráadásul hamar elho- mályosult. A ma is használt üvegtükröt a 13. században egy Velencéhez tartozó szigeten Muranóban készítették először.

A középkor kezdetleges tükreai után az új találmány hamar népszerűvé vált, annak ellenére, hogy ára akkoriban az aranyéval

NEVEM: Juhász Orsolya.

BECENEVEM: Orsi.

CÍMEM: 24430 Ada, Sterbik Péter u. 8.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly
Általános Iskola, 5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Rajz, magyar,
matek, német, angol, testnevelés.

KEDVENC TANÁRAIM: Máriás Valéria,
Matić Ilona és Molnár Edit.

AMI NEHEZEN MEGY: Szerb nyelv.

A LEGÉRDEKESEBB ÓRÁK: Magyar, rajz,
földrajz, zene.

KEDVENC ÉTELEM, ITALAIM: Pizza, víz,
tea.

KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Milka csoki,
palacsinta.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Tea, kávé,
palacsinta.

KEDVENC ÜNNEPEM: Húsvét.

KEDVENC SZÍNÉSZEM: Tia Carrere.

KEDVENC FILMEM: Monocelus.

MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM

A FŐSZEREPET: Dirty Dancing.

KEDVENC ÉNEKESEM: Avril Lavigne.

KEDVENC EGYÜTTESEM: Sum 41.

KEDVENC DALAIM: Hot, Mobil,
Neked, Tomorrow.

KEDVENC KÖNYVEM: Az Echo-tó titka.

KEDVENC FŐHŐSÖM: Mindegyik.

HOBBIM: Tánc.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Tavasz.

KEDVENC ÁLLATAIM: Ló, kutya.

SZERELMEM, SZIMPÁTIÁM: Nincs.

LEGKEDVESEBB BARÁTNŐIM: Csócsity
Natália, Vastag Tímea.

NEVEM: Vastag Tímea.

BECENEVEM: Timi.

CÍMEM: 24430 Ada, Táncsics Mihály u. 3.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly
Általános Iskola, 5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, angol,
német, rajz, matek.

KEDVENC TANÁRAIM: Molnár Edit, Máriás
Valéria, Pesznyák Erika, Matić Ilona.

AMI NEHEZEN MEGY: Szerb.

A LEGÉRDEKESEBB ÓRÁK: Földrajz,
történelem, magyar, zene, rajz.

KEDVENC ÉTELEM, ITALAIM: Pizza, tea, víz.

KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Palacsinta, fagyi.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Tea, kávé,
palacsinta, puding, tojás.

KEDVENC ÜNNEPEM: Karácsony.

KEDVENC SZÍNÉSZŐIM: Gabriela Spanic,
Selena Gamez, Brittany Snow.

KEDVENC FILMJEIM: A visszatérők, Tükrök.

MELYIK FILMEKBEN JÁTSZANÁM

A FŐSZEREPET: Hannah Montana,

Rocktábor, Wizards Of Waverly Place.

KEDVENC ÉNEKESEM: Miley Cyrus, Selena
Gamez, Demi Lovato.

KEDVENC EGYÜTTESEIM: Pokolgép,
Ossian, Selena Gamez and The Scene,
Iron Maiden.

KEDVENC DALAIM: Itt és Most, See you
again, Naturally.

KEDVENC KÖNYVEM: A Pál utcai fiúk.

KEDVENC FŐHŐSÖM: Nemeček Ernő.

HOBBIM: Tánc.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Tél.

KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.

SZERELMEM, SZIMPÁTIÁM: Nincs.

LEGKEDVESEBB BARÁTNŐM: Juhász
Orsolya.

NEVEM: Erdélyi Márkus.

BECENEVEM: Kuszkus, Móki.

CÍMEM: 24430 Ada, Varga János u. 29.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly
Általános Iskola, 5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, rajz,
informatika, magyar.

KEDVENC TANÁRAIM: Pesznyák Erika,
Sípós Oszkár.

AMI NEHEZEN MEGY: Földrajz,
műszaki.

A LEGÉRDEKESEBB ÓRÁK:

Német, szerb.

KEDVENC ÉTELEM ÉS ITALOM: Spagetti,
kóla.

KEDVENC ÉDESSÉGEM: Minyon, kakaós
palacsinta.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI:

Palacsinta.

KEDVENC ÜNNEPEIM: Szülinap,
karácsony.

KEDVENC SZÍNÉSZEM: Bruce Willis.

KEDVENC FILMEM: Doktor House.

MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM

A FŐSZEREPET: A Vasban.

KEDVENC ÉNEKESEM: Lady Gaga.

KEDVENC EGYÜTTESEM: AC/DC.

KEDVENC KÖNYVEM: Lassie.

HOBBIM: Foci.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Tavasz.

KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.

SZERELMEM, SZIMPÁTIÁM:

Titok.

LEGKEDVESEBB BARÁTAIM,

BARÁTNŐIM: Zsolti, Ákos, Patrik,
Anita, Emese.

HAJAM SZÍNE: Sötétbarna.

Ha lenne egy perc nyugtom...

Ha lenne egy perc nyugtom,
nem hallanám reggelenként:
„Felöltöztél már?”
„Megfésülködtél?”
„Megetted a reggelit?”

Ha lenne egy perc nyugtom,
nem hallanám délutánonként:
„Elovastad már a magyart?”
„Kész a matek házi?”
„Mi lesz az angol verssel?”

Ha lenne egy perc nyugtom,
nem hallanám esténként:
„Vacsora!”
„Iparkodj már!”
„Reggel nem bírsz felkelni!”

Ha lenne egy perc nyugtom,
bizony elmélyednék az én kis világomban,
ahol nincs rohanás,
nem osztja be más az én időmet,
és nem figyelmeztet senki.

Ha lenne egy perc nyugtom,
kiállnék és nézném a nap
fényes sugarait, amint szétteríti a földre,
és élvezném a madarak énekét.

Ha lenne egy perc nyugtom,
leülnék a virágos rétre,
és gyönyörködnék a
szélingatta vidékben.

Ha lenne egy perc nyugtom,
megszámlálnám a csillagokat,
melyek oly szépen ragyognak az égen,
körültáncolják a fényes holdat,
és világítanak a vándoroknak.

Mivel a perc nagyon rövid,
és életünket meghatározza az idő,
kellene egy-egy perc nyugalom mindenkinek,
hogy észrevegye a világ szépségeit!

Nagy Ráhel, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az alkonyodó csendben

Alkonyodó csendben ballagtam az utcán hazafelé.

Az égen a lemenő nap pirosas színei lágyan kavardtak, a madarak néhol megmozdultak. A fák lehulló levelei halkán susogtak, az egész táj csendesen lépett át az őszi rideg kapuján. Az út megszokott kanyarai, mintha most új ruhába bújtak volna, mint egy álom, olyan volt ez a séta. Az éjszakai madarak lassan munkába lendültek, de a tücsök nem hegedül már régen. A fákat az őszi száraz kezei meg-megcsupálják, és ilyenkor pár színes levél száll le csendesen a földre. A csendet hirtelen egy autó zaja zavarta meg, amely átgázolt a nyugvó természetben. Csendbe ereszkedett ismét a táj, halkán sugdosta dalát. A fecskék és a többi utazó madár csomagja már készen állt, és lassan útnak indult a nagy család. Nagy robajjal repült el egy öreg szarka, majd egy bagoly ejtett foglyul egy egeret, amely visítással adta meg magát. Ez a varázslat mindaddig fogva tartott, amíg az udvarba nem léptem. Ott anyám állt a kapuban mérgelődve, hogy hol maradtam el ilyen sokáig. Nem tetszett, hogy anya megzavart, ezért egy kicsit mérges lettem.

De a vacsora mindent helyrehozott, és elfeledtem az alkonyodó csendet.

Tripolszki Violetta, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Neked mondom, Szabadka (Lírai hangulatú fogalmazás)

Van egy kedvenc dombom a szülővárosomban, ahonnan gyönyörű a kilátás. Itt már annyiszor nézelődtem, hogy ha behunyam a szemem, akkor is látom a dombon túli homokbuckákat, ahol minden nyáron zenétől hangos a környék, a Feltámadás-templomot, másfelől a napraforgó- és kukoricatáblákat, az otthont adó házunkat, a kedves kis utcáimat, a Városházát, a legdíszesebb épületet, melynek gyönyörű szép a megvilágítása. Egyébként csak be kell járni az utcákat, és biztosan találunk valamit, ami itt ragadt a múltból.

A régi és az új teljes összhangban van egymás mellett a városban: A szecessziós épületek modern, emeletes házakkal alakítják ki a város látképét. A régi épületekben rengeteget gyönyörködtem már, de mindig rácsodálkozom egy-egy újonnan felfedezett részletre. Nemrég láttam meg a korzón az egyik ház különös díszit: kislány könyököl az ablakban, és egy mókus vigyáz a járóke-lőkre. A főtca forgataga mindig magával ragad, szeretem a várost, az emberek nyüzsgését. Mindenki siet valahova, intézi ügyeit, a Városháza otthont ad több irodának, üzletnek, banknak, étteremnek. Mások sétálnak, leülnek, pihennek, gyönyörködnek mindenben, amit Szabadka egésze jelent: a szökökutak, a virágok, a zöldövezetek szépsége magával ragad mindenkit. Jó érzéssel tölt el, hogy Szabadkán élek, egy olyan városban, amelyet sokan ismernek és szeretnek.

Nekem Szabadka a szülővárosom, a családom, az édesanyám. Vajdaságban vannak a gyökereim, ide mindig vissza fogok térni, bármerre is járok a nagyvilágban. Mindig visszahívnak a templomtornyok, a Városháza, az ismerős épületek, a sok szép gyermekkori emlék, a kedvenc dombom...

Ezért neked mondom, Szabadka, hogy számomra belőled csak egy van, és téged helyettesíteni lehetetlen.

Lality Anita, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Gyermekheti programokról gyerekszemmel A tudományok napja

A tudományok napját vártam a legjobban a diákhétben.

Felcsigázta az érdeklődésemet, hogy a különböző tantárgyaknak érdekes és szórakozásra hívó elnevezésük volt. Sajnos nem mindenki tudott eljutni minden órára, amelyre szeretett volna. Sok gyerekkel ismerkedhettem meg, akiket addig csak látásból ismertem. A kémia (Játék a színekkel), a fizika (Interaktív játszótér) és a biológia (Az én kedvenc állatom) tetszett a legjobban. Ez nem azt jelenti, hogy a többi órán nem éreztem jól magam, csak azt, hogy ezeket a nehéz tantárgyakat sikerült érdekessé és játékosá tenni. Hazafelé, mikor már összegyűlt a baráti társaságom, mindenki az aznap szerzett érdekes észrevételeit mesélte el a másikkal.

Nagyon örültem, hogy az idén ilyen nagyszabású diákhétet tarthattunk, és egész héten jól éreztem magam, várom már a 2010-es diákhétet.

Hajdú Sára, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Besnyi Botond szabadkai tanuló rajza

Mit jelent számomra a boldogság?

A boldogság... hm igazából még nem gondolkodtam rajta.

Természetesnek vettem, hogy a boldogság létezik. Annyit tudok, hogy egy érzés. Az is biztos, hogy nem lehet a boltokban kérni, és a piacon sem árulják kilóra. Nem lehet az éléskamrában raktározni, és a szavatossági dátuma sincs feltüntetve. A boldogságot, ha szerencséd van, mégis megtalálhatod. Sajnos nem tart örökké, csak ízeltőt kapunk belőle. Néha éppen a lábunk előtt úszik el, de mi nem vesszük észre, mert belefeledkezünk a boldogság örült keresésébe. Velem együtt mindenki ezt keresi, de nem készítette el még senki a boldogság receptjét vagy legalább a pontos leírását. Igazából a nagyon apró dolgokban kell keresni, és ezekben az emberek többsége rá is talál. Milyen jó érzés, ha egy jó osztályzatot ad a tanár, vagy ha egy gólt repítenek az ellenfél kapujába, győzelemhez juttatva így a csapatomat. Az is felemelő érzés, ha egy szép lány rám mosolyog, vagy ha a kacsintásomra elpirul az arca. Sokan a pénzben találják meg a boldogságot, de azokat mások ezért le is nézik. Szerintem a pénzt beválthatják egy másik tárgyra, és valakinek örömet szerezhetnek vele. Enélkül a pénz csak egy darab papír. Boldogságnak nevezhetem azt is, ha egy bizonyos személy egy környezetben jól érzi magát. Számomra még csak ez jelenti a boldogságot.

Azt kívánom minden embernek, hogy a saját lelkükben levő boldogság-bányákban temérdek örömet termeljenek ki.

Molnár Keri István, 8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Az éjszaka átöleli a világot

Hamarosan leszáll az est. A nap már vörösen izzik az égbolt legalján. A vörösen nyugvó nap helyét azonban lassan rideg szürkület veszi át, majd pedig hirtelen koromfeketesség zuhan ránk.

Szerintem a napnak ez a legszebb időszaka, amikor véget ér. Ilyenkor már minden olyan békés. Távrolról alig hallani az autók zúgását. Az egyetlen, ami megtöri a csendet, az néha egy-egy kutya távoli nyüszítése. Látni már nagyon keveset lehet. Én mindig csodálattal figyelem a beláthatatlan, sötét eget, melyből csodálatos fényrel ragyogva tekintenek le rám a csillagok. Ahogy egyre beljebb haladunk az éjszakába, úgy egyre több csillag villan fel az égen. A legszebb, a legragyogóbb az Esthajnalcsillag. Ha felnézek az égre, mindig azt látom meg elsőnek. Nyáron hallani lehet a tücskök ciripelését, a tücskökét, akik a sötétben láthatatlanok, de hangversenyük annál fenségesebb.

Az éjből azonban mindig reggel lesz. A sötétség úgy tűnik el az égről, mint ha ott sem lett volna. Nem hagy nyomot, nem is látszik. Ahogy az éjből nappal lesz, úgy lesz később a nappalból megint éjszaka. Mindig, napról napra, és én, ha csak tehetem, szívesen figyelem e napszak örökös körforgását.

Nagy Perge Diana, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Kőszegi Szilvia szabadkai tanulójának rajza

RÜGYFAKADÁS

A képzelet szárnyán (Fiktív önéletrajz)

A nevem Kéri Nikoletta. 1995-ben születtem Nagykikindán. Kiskoromban érdekelték a repülőgépek, később pedig a zene volt az, aminek sikerült közel férköznie a szívemhez.

Kisóvodás koromban az oviba menet állandóan énekeltem. Ez a későbbiekben sem változott. Ballagáskor gitár kíséretével adtuk elő kedvenc verseinket. 2007-ben vettem egy saját gitárt, aminek kimondotta örültem, amíg haza nem értünk. Amikor kipróbáltam, rájöttem, hogy nem tudom használni, és ez egy picit elszomorított. Azonban 2008-ban jární kezdett hozzám egy tanár, akitől gitárórákat vettem, heti egy alkalommal. Az iskola befejeztével Párizsba költöztem, ott pedig olyan zeneiskolába iratkoztam, ahol a tanulók kizárólag csak gitározni és énekelni tanultak. Sikeres felvételit tettem. Sikertől gyorsan elsajátítanom a francia nyelvet is.

Mindennap az Eiffel-torony mellett sétálhattam, párszor fel is mentem egészen a tetejéig. Amikor egyetemista lettem, nagyon sok koncerten léptem fel. Sokat énekeltem és gitároztam, és néhány címlapon is szerepeltem. Pár hónap elteltével ellátogattam egy múzeumba, és láttam, hogy rengeteg képet festettek rólam. Mindennek köszönhetően címlapsztár lettem, sőt tíz szobrot is készíttetek rólam. Nagyon boldog voltam, hogy ilyen híres lettem. Mellesleg sok hírességgel találkozhattam, a pénzem is szaporodott, és sok szép ruhát vehettem magamnak.

A mai napig jó módban élek. Sok barátom van. Az egyetemet kitűnő eredménnyel végeztem. Egy ideje tanítani kezdtem az egyetememen, és még nagyobb jövedelemre tettem szert.

Jelenleg itt tart az életem és zenei karrierem. Aki nem hiszi, járjon utána.

Kéri Nikoletta, 8. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Kék

*Kék a felhő
és a napkelte,
kék az eső
és a cinege.*

*Kék a tenger
hullámzó habja,
és a kékfefejejs
egyetlen szirma.*

Papp Paszkál, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Édes anyanyelvünk

Az anyanyelvemmel már születésemtől fogva ismerkedem.

Édesanyám meleg, megnyugtató szavai által ismertem meg az első kifejezéseket. Jelentésüket nem mindig értettem meg, de éreztem, hogy egyszer még sokat fognak jelenteni számomra. Ahogy nőttem, egyre több szóval és kifejezéssel ismerkedtem meg. Este verseket vagy altatódal mellett aludtam el. Hároméves koromtól anyukám meséket kezdett el olvasni nekem. Számomra a nap legszebb része volt, amikor édesanyám bebújt mellém az ágyba olvasni, beszélgetni. Ez mind hozzájárult ahhoz, hogy hamar megtanultam beszélni, méghozzá elég értelmesen. Ötéves koromtól könyvtártag vagyok. Nagy élmény volt számomra a sok színes könyv közül válogatni. Kár, hogy iskolás koromra ellustultam. Még ma is meghallgatnám anyukám meséit, de én sajnos valahogy lusta vagyok az olvasásra. Viszont, amikor leülök olvasni, akkor jövök rá, hogy ez milyen hasznos és kellemes szórakozás. A kevés olvasás meglátszik a helyesírásomon is. A szókinccsem is lassabban gyarapszik. Ezért kellene több időt szorítani az olvasásra és nyelv-tanunk tanulására.

Anyanyelvünk kincs, amit óvni, ápolni és csiszolni kell. Aki jól ismeri anyanyelvét, az könnyebben tud más nyelveket is tanulni. Anyanyelvem ápolását el kell kezdenem, mert egyébként hűtlen leszek magamhoz és őseimhez is.

Eldöntöttem, többet nem ígérek semmit, inkább a tettek mezejére lépek, és kitartóbb leszek, mint eddig.

Köteles Endre, 8. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Padtárs

Az én padtársam igen ravasz gyerek,
az iskolából hazafelé
mindig velem megyek.
Haja szőke, szeme barna,
megakad a lányok szeme rajta.

A zászlót kedveli,
a foci nem érdekli,
a balhét – ahogy én is –
igencsak kedveli.

A tanulás nem gond,
simán megy neki,
pedig úgy igazából
nem is erőlteti.

Gondolom, már tudjátok,
hogy kiről szól a versem,
de ha mégsem, hát megmondom:
Nyilas Áron a neve!

Kollár Szabolcs, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Egy napom

2009. 10. 18.

Ma reggel nagyon fáradtan ébredtem, mert izgultam a Bács elleni futballmérkőzés miatt. Az izgatottságtól megfájdul a hasam, amit nagyon utálok. Kellémetlen volt, hogy még reggelizni sem tudok mérkőzés előtt, és az nem jó, ha nem eszem egy falatot sem. Azt hittem, hogy nem tudok elmenni Bácsra az erős hasfájásom miatt. A végén úgy döntöttem, hogy mégis elmegyek, majd meglátom, hogy tudok-e játszani, koncentrálni és jól teljesíteni a pályán.

Amikor beléptünk az öltözőbe, hála istennek, elmúlt a rosszullétem, úgy éreztem, hogy most csúcsmódban vagyok, ha annak nevezhetjük azt, ahogy én játszom. Egyszer csak elkezdtem megint izgulni, még a lábam is remegett. Erre a kifogásom az volt, hogy nem izgulok, csak fázom. Ám amikor kísérteltünk a küzdőhelyre, és lekezeltünk az ellenféllel, éreztem, hogy megnyerjük ezt a találkózót is. Amikor felvettük a pozíciónkat, azt mondtam a csapattársamnak, hogy hat nullás végeredménnyel fog záródni a mérkőzés a mi javunkra. Az első féldőben olyan jól játszottunk, hogy a hazai csapat át se jött a mi térfelünkre, szinte egyszer sem. Ezért az edzőnk nagyon büszke volt ránk. Mi is meglepődünk. Ez nagyon különös, jó érzéssel töltött el. Ilyen még sosem volt. Furcsa. Olyan érzés, amit nem is lehet, és nem is tudok leírni.

A végeredmény tényleg 6:0 lett a mi javunkra. Amiben az a furcsa, hogy pont ezt az eredményt jósltam. Nagyon boldog voltam. Nem a jóslat, hanem a győzelem miatt.

Ilyen mérkőzésünk ritkán van, hogy sok gólt adunk, és még élvezzük is a játékot.

Ez a napom volt a legjobb a futballnak köszönhetően. Ami a nap többi részében történt, annak nincs akkora jelentősége, mint a mérkőzésnek. Sokszor próbálok magam mások előtt visszafogni, nehogy nagyképűnek tűnjek, de tényleg jó focista vagyok. Mindenem a játék.

Amikor hazaértünk, örömmel meséltem el szüleimnek, nagyszüleimnek, hogy győztünk, és hogy még egy gólpaszt is adtam.

Ezt a napot sosem fogom elfelejteni.

– Szia, kedves naplóm, majd még találkozunk!

Dékány Máté, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Virtuális világom

Virtuális világomban nincs egy olyan nap, amely unalmas lenne.

Iskola előtt, ha túl korán kelek, megiszom egy folyadékot, ami arra szolgál, hogy virtuális képet kapjak a suliban tanultakról. Aztán beprogramozom a robotom, hogy csinálja meg a házimat és takarítson ki. Addig én a teleportban lebegtetem magam, és irány Hawaii! Ott jót szőrfözök, míg meg nem hallok az iskola csengőjét. Akkor szupergyorsan odateleportálok magam, és már cseleltünk is a haverrobotokkal: más néven az osztálytársakkal. Mikor felmérő van infóból, vírus telepítünk minden kompíra, és meg vagyunk mentve.

Így lebegem végig a heteket, hónapokat és a fényéveket.

Ilincsy Irina, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Igaza van **Nagy Ráhelnek**, hogy tiltakozik a mindennapi robot ellen, és nyugalomra vágyik, szeretne ellazulni, hogy rácsodálkozhasson az őt körülvevő világ szépségeire. De nemcsak az igazság miatt került be Ráhel verse a mai Rügyfakadásba, hanem azért is, mert vágyát a költészet eszközeivel nyomósította. **A vágyat kifejező gondolat ismétlése a vers ritmusát erősíti. A nemkívánt kérdőmondatok pedig az ellentét erejével szegülnek szembe a vággyal, és a feszültséget fokozzák. Csak a vers második része csillapítja a feszültséget (a nap fényes sugarai, madarak éneke, virágos rét, szélringatta vidék, az égen ragyogó csillagok...).**

Segíteni szeretnék Ráhelnek, s remélem, ez sikerül azzal, hogy szép verse köré olyan írásokat válogattam ma, amelyek szerzői azonos hullámhosszon vannak vele: keresik a boldogság forrását, virtuális világba látogatnak, képzelőtehetségüket mozgósítják, az alkonyodó csendben, az éjszaka titokzatosságában találnak nyugalmat, akikben a sportmérkőzés szabadtí fel pozitív érzéseket, s még az iskolában is átélhetik a játék szépségeit a gyermekheti rendezvényeken.

A múlt heti küldeményeket a következő munkatársaimnak köszönöm:

Bácskertes: Buják Synthia, Buják Brigitta, Búbos Vivien, Finta Leontina, Guzsvány Anna, Molnár Csilla, Szőke Kovács Réka, Tadián István, Újlakos Stefánia és két névtelen;

Martnos: Ágoston Annabella, Márki Annamária, Obu Tamás, Szél Réka, Turuc Katarina;

Orom: Dafcsik Vanessa, Gulyás Réka, Kollár Szabolcs, Kriska Szimonetta, Nyilas Áron;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Golić Attila, Pap Iván, Pivárcsik Nikol és Tóth Johanna;

Szilágyi: Bence Izabella, Brindza Beatrix, Csernicsek Edvin, Csernicsek Ervin, Dékány Máté, Stampfer Lea és Tari Eleonóra;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Búrány Andrea, Hajdú Sára (2 írás), Kelemen Enikő és Nagy Perge Diana.

A búcsúszavak helyett most bocsánatkérés következik:

A 33. számban a levél első mondatában **Lassú Csengét és Szeles Emesét** tévedésből Csantavérről az adai iskolába költöztettem (talán, mert Adáról is nagyon sok írást kapok), ezért **a két tehetséges és szorgalmas csantavéri lánytól elnézést kérek.**

Üdvözléssel:

Tomán Mária

Sziveri Dániel szabadkai tanuló rajza

Az Oscar-díjas sztár legújabb mozifilmjében, a Hajsza a föld alattban (The Taking of Pelham 1, 2, 3) egy metródiszpécstert alakít, aki rádión lép kapcsolatba a terroristák vezetőjével, John Travoltával – Denzel arról nyilatkozik, hogy Hollywoodban nem egyszerű dolog a csúcson maradni, de nem hajszolja magát túlságosan csupán azért, hogy több dollárra tehessen szert...

– A Hajsza a föld alatt (megnéztük a mozifilmet) mennyire váltotta be a reményeidet?

– Nézd, Tony Scott rendező ritkán hibázik. Adott volt a sztori: néhány állig felfegyverzett gengszter túszoikat szed a metróra, és hatalmas váltságdíjat követel a városatyáktól. A rendőrök kezdetben azt hiszik, hogy amatőrökkel van dolguk, mert hiszen a túszejtők saját maguk sétálnak be a csapdába: az alagútba. Ezt a történetet 1974-ben egyszer már megfilmesítették a csodálatos Walter Matthau sztárszereplésével, most másfelé vitték el a mesét. Én a New York-i metró irányító központjában dolgozom és kapcsolatba lépek – rádión – a túszejtők vezérével, akit John Travolta alakít. Nem volt könnyű a munka, a forgatás, mert eredeti helyszíneken dolgoztunk, vagyis le-lementünk a föld alá, hogy megteremthessük a filmhez a kellő hangulatot. Ezt sikerült megtennünk. Nézzétek meg a filmet, akciódús és kiválóak a színészek...

– Denzel, ritkán szólaltatnak meg.

– Talán mindent tudtok rólam, a múltamról. Konzolidáltabb környezetben nevelkedtem, mint színes bőrű honfitársaim nagy többsége, 1954-ben születtem, december 28-án, szigorú elveket valló püstkösdista prédikátor fiaként. Jól neveltek, de nem járhattam sokat moziba. Érettségi után újságíróként tanultam a Fordham Egyetemen, de ugyanakkor színésztanfolyamot is látogattam. A színpadon gyorsan magamra találtam, az újságírás nem nagyon ment. Már diplomával a zsebemben az elit San Franciscó-i American Conservatory Theatre-ben elmélyült stúdiókkal gyarapítottam műveltségemet, majd rövid Los Angeles-i kitérő után New Yorkba repültem, hogy a Broadway valamelyik színpadát meghódít-

Denzel Washington

sam. Volt ugyan biztos állásom az államigazgatásban, de színészként is megpróbáltam érvényesülni. 1981-ben az Off-Broadway-produkcióban debütáltam, Malcomot alakítottam.

– Az egyik előadáson a nézőtérn helyet foglalt Spike Lee, a rendező.

– Igen, Spike elhatározta, hogy egyszer ő is feldolgozza a Malcolm-témát. Én a filmszínészi munkában merültem el a 80-as évek elején. Hat évadon át testesítettem meg a humánus dr. Philip Chandlert a St. Eisewherre című NBC-sorozatban. Első filmbeli megjelenésem 1977-re datálódik a jelentéktelen Wilmában. De aztán következett a többi film: Egy katona története, a For Queen and Country, a The Mighty Queen, Mo Better Blues, Zsaruszív, Mississippi Masala, Philadelphia, A Pelikán-ügyirat, Hurrikán, A csontember, Kinek a papné, Letaszítva. Filmeztem Julia Robertsszel, Angelina Jolie-

val, Emma Thompsonnal, Kate Beckinsalal és másokkal.

– Eddig két Oscar-díjat nyertél.

– Igen, aranyozott szobrocskával díjazta a Filmtudományi Akadémia alakításomat a Malcolm X-ben és a Kiképzésben... Nem hajszolom a díjakat. A színészek az a dolga, hogy jól oldja meg feladatát, segítse a rendező munkáját. Élni és dolgozni – a többi meg jön magától. Áldott szerencsém van, hogy körülményeim jól alakultak. Házat vehettem az anyámnak, a húgomnak és a bátyámnak is. Nekem nincsenek nagy igényeim. Gyermekeim: John David, Katie és az ikrek: Malcolm és Olivia szeretnek, tisztelnek. De azért jól emlékszem azokra az évekre, amikor kukás, postás meg kétkezi munkás voltam. Mindez elmúlt. Most rengeteget dolgozom... Válogató vagyok, nem szeretek silány mozifilmekben szerepelni...

B. Z.

Megvan az oka

- Tegnap bőrig áztam hazafelé. Egyedül az esernyőm maradt szárazon.
- Az meg hogy lehet?
- Otthon felejtettem.

Vadászévad

- Kérek egy kövérebb fácánt! – mondja Kovácsné a vadhúst árusító boltban. – De olyat adjon, amelyikben nincs sörét!
- Sajnálom, asszonyom – feleli az eladó.
- Olyan fácánunk nincs, amelyik halálra röhögte magát.

Anyukák egymásközt

- Szörnyű, Vilmám, hogy milyen piszkosak lesznek a gyerekek, ha az utcán játszanak!
- Igen, Irmám. Tegnap én is nyolc srácot megfürdtettem, amíg rátaláltam a fiunkra...

Egyetemen

- Az egyetemen vizsgázik a hallgató. Mivel nem sokat tud az anyagról, elég halkán motyog. A professzor megszólal:
- Jöjjön közelebb!
- A hallgató közelebb lép, de értelmes mondatot így sem hallani tőle. A vizsgáztató folytatja:
- Jöjjön még közelebb!
- A hallgató még közelebb lép, de a helyzet változatlan. Csak motyog. Erre a professzor:
- Tudja mit? Jöjjön legközelebb!

A nyelvén volt

- Kovács és Szabó képeslapokat írnak. Kovács egyszer csak döbbsen maga elé mered.
- Mi baj? – kérdezi Szabó.
- Az előbb még a nyelvemen volt, és most nincs meg...
- Gondolj rá erősen, és visszajön.
- Azt nem hiszem, mert egy bélyeg volt.

Divatos kérdések

- Egy francia és egy angol vitatkozik arról, kit illet meg az első a divatban. A francia így érvel:
- Márpedig mióta világ a világ, a franciák tették a legtöbbet a divat terén. Például a mandzsettát is mi találtuk ki.
- Ezt természetesen elismerem – feleli az angol. – Mi, angolok csupán kiegészítettük az önök találmányát. Az inggel...

Ez már gond

- Két barátnő beszélget. Azt mondja az egyik:
- Nagyon kíváncsi vagyok a jövőmre, ezért szeretnék elmenni egy jósnőhöz. Csak azt nem tudom, tenyérjóst vagy gondolatolvasót válasszak inkább.
- Szerintem tenyérjóst – javasolja a másik. – Mert tenyered az van...

Jean-vicc

- Jean, hozzon azonnal tút és cénát!
- Minek, uram?
- Beleszakadok a munkába.

Türelmetlen kismalac

- Megy a türelmetlen kismalac az erdőben, és beleesik egy gödörbe. Arra megy a farkas, és leszól neki:
- Kismalac, beleestél a gödörbe?
- Igen.
- Várj, kihúzlak.
- Nem várok!

Tűz van!

- Gregor, ég az alattunk lévő lakás! – rémülködik a skót feleség.
- Erre a férj:
- És még mindig nem kapcsolod ki a fűtőtetet?

Vagy-vagy

- Hazafelé tart a mezőről a székely. Útközben megáll egy kocsmánál. Így aztán nem csoda, hogy elbóbiskol. Közben ellopják a lovait. Felriad a székely, néz nagy csodálkozáva.
- Na, most két lehetőség van – mondja tünődve. – Vagy ellopták a lovaikat, vagy találtam egy szekeret.

Futóbajnok

- Egy tolvaj elszaladt a pénztárcámmal! – kesereg a futóbajnok.
- És nem tudtad utolérni? – kérdezik tőle.
- Dehogynem, sőt egy darabon még fölényesen vezettem is, de amikor hátra néztem, a tolvaj nem volt sehol...

- Látod, már megint megelőztek minket!

- Minden jel arra utal, hogy ezt a csúcst már meghódította valaki!

Tanulni szeretne

– Micike, rengeteg hiba van a dolgozatodban! – mondja a tanárnő. – Miért nem vigyázol jobban?

– Mert tanulni szeretnék – mondja a kislány. – A tanárnő szokta mondogatni, hogy az ember a hibákból is tanul.

Megnyugvás

– Ma a tanító néni érdeklődött a családunk iránt – újságolja Benőke hazaérve az iskolából. – Azt kérdezte, hogy van-e testvérem. Mondtam, hogy nincs, egyke vagyok.

– És erre mit szolt a tanító néni?

– Azt, hogy hála az égnek!

Irigy tanító

– Kisfiam, hogy jössz ki a tanító bácsival? – Kiválóan, papa! Képzeld, még irigyel is téged!

– Miből gondolod?

– Naponta mondogatja: „Ha én lennék az apád!”

Nagy ho-ho-horgász

– Mit is mondtál, hány halat fogtál a hétfégi horgászaskor? – kérdezi a feleség a férjet miközben bontogatja a napi postát.

– Hat gyönyörű példányt! – mondja büszkén a férj.

– Gondoltam, hogy ezek tévednek. A halasbolt ugyanis nyolcra küldött számlát...

Pistike gyanakszik

Gyermekorvosi vizsgálat van.

– Pistike, mutasd a nyelved! – szól az orvos.

– Nem mutatom!

– De hát miért nem?

– Mert tegnap a tanító néninek már megmutattam, és intőt adott érte.

Kutyanevelés

– Képzeld, megtanítottam a kutyámat, hogy a dívány alá nem szabad feküdni, pedig az volt a kedvenc helye.

– És hogyan sikerült?

– Lefűrészeltam a dívány lábait.

Szomszédasszonyok

– Az én szomszédasszonyom nem valami példás háziasszony – mondja Kovácsné.

– Ezt miből állapítottad meg? – kérdezi Szabóné.

– Valahányszor átmegyek hozzá valamit kölcsönkérni, azt mondja, hogy nincs.

A busz nem vár

Busz gurul lefelé a hegyről, nyomában cingár alak lohol. A megállónál már úgy tűnik, sikerül utolérnie, de az utolsó pillanatban lemarad. A hátsó ablaknál két gyerek hahotázik:

– Nézd a bácsit! Azt hiszi, majd megáll miatta a busz.

A rohanó ember észreveszi, hogy rajta nevetnek a kölykök. Dühösen rázza feljűk az öklét:

– Majd abbahagyjátok a viháncolást, ha rájöttök, hogy én vagyok a sofőr!

Hasznos torna

Kovácsnak azt tanácsolja az orvos, hogy ha le akar fogyni, tornázzon rendszeresen. Néhány hét múltán megkérdezi a páciensét:

– Nos, Kovács úr, hogy használ a torna? Ha lehajol, meg tudja érinteni a lábujjait?

– Azt még nem – mondja Kovács –, de már látom őket!

Ajaj!

A rendőrségen csörög a telefon:

– Kérem, jöjjenek gyorsan az Akácfa utca 10-be! Valaki kilopta az autóból a kormányt és a műszerfalat!

Kis idő múlva újra cseng a telefon:

– Bocsánat, mégse jöjjenek! Véletlenül a hátsó ülésre ültem...

Védekezés

– Béci, miért nevetesz mindig a padtársad sületlen viccein? – kérdezik osztálytársai a fiút.

– Védekezésből – válaszol Béci. – Ha nem nevetnék, azt hinné, hogy nem értem, és újra elmesélné mindegyiket...

Egészségmániások

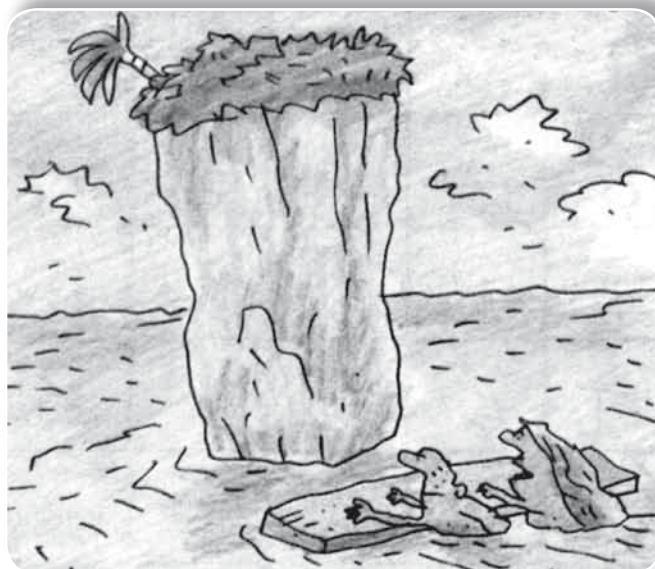
Két egészségmániás beszélget:

– Napi egy almával távol lehet tartani az orvost a háztól – mondja az egyik.

– Persze – bólint a másik –, különösen akkor, ha pontosan célzol.

– Gyorsabban, Elemér! Ennél jobb fogyókúra nincs is!

– Mert te még egy normális lakatlan szigetet sem vagy képes találni!

Herceg János

Tó mellett város

(Részlet)

Első fejezet

amely egy vadregényes tóról, nyolc leánytestvéréről, egy idegen úrról és a szobájába erőszakosan betörő fiatal hölgyről szól.

Ákár gyalog jött be az idegen a városba, akár fiákert bérelt az állomás előtt, karsu, fekete kocsit, amely elé nagy sárga gebe volt fogva, s amelynek kerekeire vasabroncsot szerelt a kovács, hogy úgy zörgött a hepehupás köveken, néha még szikrázott is, akár valami ördögfogat, szóval bármiféle járművel akart a városba menni, útja feltétlenül a zöld vízű, békanyálas tó mellett vezetett el.

Ha nem jelzett a távirdász hamarosan újabb vonatot, ha nem kellett a kocsinak nagyon sietnie, hogy újabb fuvar reményében még kiérjen a legközelebbi vonatkhoz, ha még arra is volt idő, hogy a városháza bodegájában megigyon egy frakli szilvóriumot a kocsis, akkor lassan hajtott, kimélettel nyekergette a kerekeket s az idegennek alkalma volt körülnézi, ilyenkor nem fájt túlságosan az oldala a zötyögéstől és gyönyörködhetett a derékig elmerült százados fákban, amelyeknek ágairól kövér kecskebékák ugrottak fejest a sűrű vízbe, vagy szétvetett lábakkal csak belevetették magukat, mint az életunt pincér egy rosszul sikerült éjszaka után. Hallgathatta a békakoncertet is az idegen, s ha jó füle volt, ki kellett vennie a hangzavarból a bölömbika szerelmes bögését kedvese után, aki talán éppen most csalja meg hűtlenül a tó másik végében egy sűrűn összegubbasztott hinársziget tetején, hallania kellett, milyen panaszosan hívja, várja, keresi a párja, s ki tudja, madármilyen milyen nagyszerűségeket ígér a csapodárnak, csak-hogy visszatérjen, s szeresse úgy, mint régen. Eszébe kellett jusson ilyenkor az idegennek minden bűne, hallania kellett neki is azokat a leányhangokat, amelyek utána szóltak a kiskapuból, hogy ne menjen a másikhoz, mert utolsó rongy az a szőke, aki kivetette a hálóját utána, maradjon hűséges, s akkor gyerekek születnek a szerelemből, kövér, totyogó csöppségek, akik olyan édesen ejtik ki az első szavakat: ma-ma, pa-pa. Kínzó lelkiismeretfurdalást érzett az idegen, mert ő bizony mégis elment a szőkéhez, s emiatt

a bugyogós kicsinyeknek tovább kellett álmadni álmaikat a Tejkút lila fenekén. Fogja még érezni ballépésének kínos következményeit a hűtlen bölömbika is, ha előbb nem, de élete utolsó órájában minden bizonnyal eszébe jut az elhagyott szerető, akkor fogja megbánni, hogy nem maradt meg az első mellett, mert akkor talán még most is vígan gázolhatná a sarat, aludhatna a nádfészekben, míg felesége, bölömbikáné önagysága a gyanútlan és könnyelmű kukacokat fogdosná össze ebédre. De hiába minden; aki sűrűn jár a hinárszigetek tetejére udvarolgatni, az előbb-utóbb eltalálja egy rakoncátlan gyermek parittyaköve, s végvonaglásában aztán már hiába bánja meg bűneit.

Az idegen éppen szólni akar, kocsijából kihajolva kiáltani az elvakult szerelmesnek, aki nem lát tovább az orránál, figyelmeztetni akarja, hogy térjen észre, amíg nem késő, de nem szólhat semmit, mert éppen akkor pillantja meg azt a kicsi házat a tó partján, amely vörös téglából épült s tetején bádogtornyok díszelnek. A házikó falához létrát támasztott valaki, amelyen épp akkor kuszik fel egy terebélyes asszonyság. Kék szoknyájába belekap a szél és megvilantja vastag lábikráját, először az egyiket, aztán a másikat; úgy, ahogy a létrafokokat járja. Karján valami batyut cipel, színes rongyokat, van közöttük zöld férfiing, piros alsósoknya, madzagos férfiagyatya, s a gyermekeknek csíkos trikó meg patent-harisnya. Az asszony spárgát köt a két torony közé, s kitergeti a ruhákat, amelyek úgy libegnek, röpdösnek a levegőben a ház tetején a két torony között, mint félárbórca engedett zászlók.

És amíg szemét az asszony fehér lábikráin legeltette, addig az épület alsó két ajtáján ki-jött egy leány és egy fiatalember. Úgy jöttek ki kétoldalt külön-külön, mint az időház két ajtáján a sodrott birkabélbe erősített fabábák. Megálltak egymással szemben, mintha azon tanakodnának, hogy most mitévők legyenek, de messziről látni lehetett, hogy ez csak ürügy, hogy tulajdonképpen azért álltak meg, hogy ismételten jól szemügyre vehessék egymást. Ez a piros szalag Zsófiika hajában jól illik az arcához, amely oly fehér, mint a kókuszdió bele – ezt gondolta a fiú, s szemel lesiklott a leány ruhájának kivágására,

amelybe pipacs volt tűzve. – Ha most így látnának bennünket a Szabóék – gondolta a leány –, biztosan legmondanának arról, hogy Ernő elvegye Klárikát. Valószínűleg a köszönésemet sem fogadnák többé. – Más gondoltak mind a ketten, de lelkük mélyén mégis egy és ugyanazt, tudni illik, hogy szeretik egymást. S ez az érzés ebben a pillanatban nem is okozott semmi kellemetlenséget. Egy mezítlábas gyerek feketére mázolt csónakot lökött eléjük – térdig gázolt a vízben, pedig már többször megvágta lábát a törött nádban szegény – tessék beszállni – mondta – vagy adjak kanalat is? – Hogyne, hogyne – felelték mind a ketten, pedig víz-mérő kanálra éppenséggel semmi szükség nem volt, miután nem zavarták hullámok a békanyálas vizet, s a csónak nem volt repedezett, mivel a félszerben állt egész évben, vizesített ruhákkal letakarva. De erre leszólt a ház tetejéről a kékruhás asszonyság is, aki még mindig a kötéllel bajlódott: – Ott van a kanál, Pistike, a pincében – kiáltotta –, meszet kevertem vele, ott majd megtalálod. S a kisfiú elment a kanálért.

Aztán látni lehetett a fekete csónakot, amint ott imbolygott, úszott céltalanul a zöld vízen, a megsárgult levelű fák között, amelyeknek törzsébe mindeféle nevek voltak bicskával belevésbe, szív nyillal átlöve, Kropacsek András és Drobina Jucika jegyesek, meg ilyenek, durva kézzel rajzolva, látszott, hogy féltékeny ember dühös keze rötta a betűket: majd, ha fagy!

S ebben, majd, ha fagy, kétségtelenül volt is valami igazság, mert télen volt népes a tó, amikor a borotvaélen táncoló hideg keményre fagyasztotta tükrét, amikor a békák elfelejtve a napfényes szerelmeskedést, fázósan bújtak a sárba, amikor a fák lehullott leveleikkel olyanok voltak, mint a halott, ha leveszik róla ruháit, s immár nem törődik vele, hogy azután mi lesz, amikor úgy tűnt, mintha csak azért léteznének a fák, hogy

a rossz korcsolyázó megkapaszkodhassék ágaikban, nehogy elterüljön a kemény jégen és esetleg megüssse magát. Mert tudni való, hogy télen korcsolyázni járt ide a város aranyifúsága, egymásba karolva bogniztak a jégen, a gimnazisták kadet-ugrást mutattak be, miközben a parton órák hosszat bámészkodtak a boldog és boldogtalan mamák, s a papa hiába húzta a ruhájukat, mert jólesett volna szegénynek már egy kis forralt bor erre a lelket dermedtő hidegre. Ott kellett állni és nézni és csodálni, hogy Méci és Mici, Józsi és Karcsi milyen ügyesen, nahát milyen művészien viszi maga alatt a lábait. A bajuszos, keménykalapos férfiakban nyilván ébredezni kezdett a múlt, eszükbe jutott, hogy valamikor régen, tizenöt, húsz, huszonöt vagy harminc év előtt

ők is így járták a táncot a jégen, ó bár már akkor inkább elmentek volna forralt bort inni, mint a mesterlegények, ahelyett, hogy hagyták szemükre kötni a szerelem vörös kendőjét, mint veszett bikára, ha vágóhídra viszik. Mert most már világosan látták, hogy a korcsolyázást is, mint minden mást, a nők találták ki, hogy törbe csalják a gyámultalan férfiakat. De nem lehetett menni, hiába, nem lehetett. A parton ott sétáltak a szegényemberek, akik nem találták ildomosnak, hogy ezt az úri sportot úzzék, de azért elandalogtak ők is, nézték a korcsolyás fiatalságot és hallgatták a tűzoltózenekar muzsikáját, amely a tornyos ház felől úszott feléjük, rendszerint egyforma dallamra és szövegre, hogy stílusos legyen: Amott áll egy drága tündér, kötözi a korcsolyát...

Tari István

Felülírva

azon a napon amelyiken egy új ország született későn ébredtem apámat és nagyszüleimet emlegetve akik négy országban éltek le életüket úgy hogy a szülőhelyükön maradtak ahonnan nékem sincs mehetnékem ősz fejjel még csupán a **második** országnál tartok azon a napon amelyiken egy új ország született kertünket ástam közben a rádiót hallgattam a kifordított férgék fickádozását hontalanodó csápolását a gazok szívósságát tanulmányozva azon a napon amelyiken egy új ország született a gazdátlaná váló vesztes háborúkra a mezők szobraira a tehenekre meg egy vezérkarrá gondoltam mely folyton díszortüzet ad le önmagára

***harmadik** (2003. február 4-étől)
** **negyedik** (2006. június 3-ától)

1992–2003–2006

Kedves Olvasó Tanulók!

Irónia jellemzi **Tari István Felülírva** című versét, amelyben országok, hazák: állandónak hitt léttartalmak hatalmas érdekek hálójában történő semmivé foszlását kommentálja a lírai beszélő. A Forum Könyvkiadónál nemrégiben napvilágot látott, **Betakarják az eget** című kötet nyitó verse.

Egészen más hangvételű **Herceg János** 1937-ben napvilágot látott **Tó mellett város** című regényének nyitófejezete, amely egy szürrealisztikus tájképbe vetített élet- és hangulatkép; szenvedélyek hatják át világát. A kötet hasonmás kiadása az idén jelent meg, ugyancsak a Forum gondozásában.

Olvaszátok el a részleteket, írjátok meg benyomásaitokat, élményeiteket! Keressétek a kiadványokat a könyvesboltokban!

Levelet is a kaptam a héten. Bácskertesről Papp Virdzsinia, 7. osztályos tanuló írt. A durva beszédről fejtette ki véleményét – azt gondolom, hogy a néhány héttel ezelőtt közölt Mártonszöveg kapcsán jutottak eszébe e gondolatok. Noha szerinte is kevés olyan ember van a világon, aki nem beszélt még durván, a káromkodásnak, csúnya beszédnek mégis értelme.

A szintén hetedikes dorozslói Brindza Beatrix és Szabó Sára Csantavérről pedig Gion Nándor A kárókatona még nem jöttek vissza című regényéről írták meg véleményüket, élményüket. Beatrix azt, hogy több Gion-regényt elolvasott már – mert nagyon szeret olvasni –, de a legjobban mégis ez a regény tetszett neki.

Csantavérről még sohasem kaptam levelet, ezért külön örültem, és megköszönöm. Sára levele nagyon tartalmas és érdekes:

„Egy hetedik osztályos lány vagyok, és szeretném elmesélni, hogy mennyire tetszett a házi olvasmány az osztályomnak, amit olvastunk. A könyv címe: A kárókatona még nem jöttek vissza. Gion Nándor írta ezt a remek könyvet. Mikor elolvastuk, a tanárnő megkérdezte tőlünk, hogy tetszett-e, mindenki jelentkezni kezdett, és mondani akarta a véleményét. Az osztály nagy részének eddig ez a kisregény tetszett legjobban a házi olvasmányok közül. Ebből a történetből feleltünk is. A felelést élveztük, mert könnyű volt, és azért, mert mi is tehattunk fel kérdéseket. Élményekben gazdag mű, amiben sok izgalom és játék van. Jó és rossz szereplői egyaránt vannak. A gyerekek mindig valamilyen csíntalanságon török a fejüket. Ezért is tetszett ez valamenyünknek. Miközben feleltünk, azt a kérdést tette fel valaki, hogy ki volt a bandavezér. Erre a kérdésre az osztály legnagyobb része, egyhangúlag azt válaszolta, hogy Tamás. Voltak, akik azt állították, hogy nem ő volt, órá csak hallgattak a többiek. Nagy vita alakult ki közöttünk. Nem tudtuk eldönteni, kinek van igaza. A hangunk egyre erősödött, és a tanárnő csitogatott bennünket. Azt javasolta, hogy mindenki mondja el, mit gondol. De ugyanaz lett a vége. Ez a téma lezáratlanul maradt. Folytattuk tovább a felelést. Egy kis idő múlva kicsöngettek. Kifelé menet még mindig azt beszéltük, hogy mi lehet a jó válasz.”

Ti el tudnátok-e dönteni? Írjátok meg, ha van ötletetek!

Pap Virdzsinia, Brindza Beatrix és Szabó Sára is könyvjutalmat kap.

Jó olvasást!

Bence Erika

Hordozható mini 3G-s HotSpot

A mobilinternet mifelénk is egyre nagyobb népszerűségnek örvend (és még nagyobbak örvendene, ha a szolgáltatók VALÓBAN LEFEDNÉK területünket megfelelő minőségű kapcsolattal), azonban többnyire csak egyetlen gépen élvezhetjük a vezeték nélküli áldást – azon, amelyikre a szolgáltató által adott modemet csatlakoztattuk. Mint a vezetékes szélessávú kapcsolatok hajnalán, az internetmegosztás új erőre kaphat a mobilinternet megjelenésével, de ezzel könnyen elvesztheti a totális vezeték nélkülséget, hiszen a routerként funkcionáló 3G-s eszközöknek tápellátásra van szükségük, tehát ez máris helyhez köt bennünket.

A Novatel MiFi 2352 ezt a problémát próbálja meg áthidalni, ugyanis beépített akkumulátorral rendelkezik, működéséhez nem szükséges konnektoros tápellátás, kedvünkre hordozhatjuk ide-oda. A MiFi tehát egy akkumulátoros 3G modem (a SIM kártyát is ez az eszköz fogadja/kezeli) és router, mely az általa létrehozott 802.11b/g szabványú Wi-Fi hálózaton osztja meg a kapcsolatot maximum öt Wi-Fi-eszköz között (ez lehet telefon, PDA, Playstation, számítógép vagy

bármilyen, ami Wi-Fi-n kommunikál). A fekete színű házba bújtatott Novatel vezérlő és akkumulátor egy apró és könnyű mobiltelefon méretével vetekszik. Sőt, a SIM kártyát is úgy kell behelyezni, mint bármely mobiltelefonnál: a hátlap és akkumulátor eltávolítása után a foglalatba kell csúsztatni a SIM kártyát, majd visszatenni az akkut és a hátlapot.

Maga a vezérlő minden jelenleg ismert és elterjedt átviteli szabványt ismer, ami konkrétan azt jelenti, hogy 900/1900/2100 megahertzes hálózaton képes HSUPA/HSDPA, valamint 850/900/1800/1900 megahertzen GPRS/EDGE átvitelre. A MiFi tudására nem merült ki a HotSpot funkcióban, ugyanis a vezérlő GPS-vevőként is funkcionál, plusz microSD kártya fogadására is alkalmas (16 gigabájtig), amivel a MiFi képes NAS (hálózati adattároló) funkciókat ellátni.

A Wi-Fi vezérlő, mint említettük, 802.11b/g szabványú, ismeri a WEP, WPA és WPA2 titkosítást (TKIP és AES kódolással), a MAC szűrést, SSID elrejtést, így illetéktelenek biztosan nem tudnak hálózatunkra csatlakozni. A tipikus router-funkciók sem maradtak ki

a MiFi-ből, lehetőségünk adódik portátírányításra, portok szűrésére (így egyes szolgáltatások tiltására is). Az IP címek kiosztása DHCP-vel történik, manuális beállításra sajnos nincs lehetőség.

A házon az állapotjelző funkcióját ellátó ki- és bekapcsoló gombon felülaltunk még egy Wi-Fi állapot-visszajelző LED-et, valamint egy micro USB-csatlakozót és egy MicroSDHC kártyának fenntartott helyet. Előbbire csatlakoztatható a hálózati töltő, és szintén ezen csatlakoztatható a MiFi közvetlenül a számítógéphez, ha 3G modemként szeretnénk használni (ilyenkor azonban a Wi-Fi és router-funkció nem működik).

Segítség a Windows 7-re váltóknak

Ingyenes tankönyvvel, a Microsoft Desktop Optimization Pack (MDOP) és a Windows Áttelepítő frissített verzióival és egy kompatibilitási weboldallal igyekeznek a Microsoft megkönnyíteni a Windows 7-re való átlást.

A Microsoft fejlesztői a Windows 7 hivatalos blogján bejelentették, hogy elkészültek a Windows 7 Upgrade Advisor legfrissebb verziójával, amely már letölthető a redmondi szoftvercég weboldaláról. A kis segédprogram mindenki számára hasznos lehet, aki az új operációs rendszerre való átlást tervezi. Az alkalmazás ugyanis feltérképezi gépünket, hogy annak hardver- és szoftverelemei alkalmasak-e az operációs rendszer kiszolgálására, majd jelez a problémás elemeknél, így pontosan megtudhatjuk, hogy meglévő környezetünk felkészült-e a váltásra, vagy bizonyos műveleteket előtte el kell végeznünk. Legyen szó akár a programok újabb verzióinak beszerzéséről vagy eszközcsereéről.

A gépünkön futó alkalmazások kompatibilitásában egyébként a frissen elindított Windows 7 Compatibility Center is segít, amelynek felületén böngészhetünk a piacon lévő fontosabb programok között. A weboldal adatbázisa meglehetősen bő ta-

paszlatunk szerint, bár úgy tűnik, hogy a nem kompatibilis programokat egy picit elhallgatja. Magyarán: ha valamely számunkra fontos alkalmazás nem szerepel az adatbázisában, az két okból lehet. Vagy nem vitték még fel az adatait, vagy nem kompatibilis. Ellenben ha minden programunk kapcsán zöld jelzést kapunk, akkor bátran tervezgethetjük az átlást a Windows 7-re.

Az MDOP 2009 R2 csomagot az MDOP előfizetők a Microsoft Volume Licensing oldaláról tölthetik le, míg teszterverziója az

MSDN és a TechNet felhasználói számára is elérhető.

A Microsoft TechNet szakértői emellett összeállítottak egy több mint 400 oldalas tankönyvet, amely meglehetősen részletesen és olvasmányosan írja le, hogy egy nagyobb cégnél miként és hogyan érdemes levezényelni a Windows 7 bevezetését. Az angol nyelvű elektronikus könyvet a szoftvercég munkatársai ingyenesen elérhetővé tették, így az bárki számára letölthető a Microsoft oldaláról (6,5 MB PDF).

Kos

Sorsszerű találkozásban lehet részed. Nem baj, ha nem látod meg rögtön a jelentőségét. Szerencsére lesz időd erre. A hétvégén önmagad lehetsz. Tele leszel energiával, lendülettel és vidámsággal. Ne áltasd magad hamis reményekkel, nem fog helyetted elvégezni senki semmit. Meg kell dolgoznod a sikerért, hiszen eredményt csak kitartó munkával érhetsz el.

Bika

Olyan fontos beszélgetés vár rád, ami sokáig meghatározó lesz. Egy-két magányos este nem tragédia, ettől még nem fogsz besavanyodni. Ha mindenképpen el kell menned valahová, légy nagyon óvatos, mert könnyen félreértésbe keveredhetsz.

Ikrek

Ne félj a változásoktól. Előfordulhat persze, hogy a dolog nem lesz fájdalommentes, ugyanis megsértődhetnek mások, mivel nem értik nagyratörő elképzeléseidet. Ugyanez a helyzet áll elő, ha szerelemről van szó, ne halogasd a tisztázást, hisz akkor csak felesleges gyötrelmeket okoznál.

Rák

Ha új ötleted támad, próbáld ki, mielőtt megosztod a többiekkel! Érdemes csiszolgatni, hogy a lehető legtökéletesebb variációval jöhess elő. A hétvégén valamelyik barátoddal vagy ismerősöddel fogsz lelkizni. Sokat fog jelenteni neki a te jelenléted és támogatásod...

Oroszlán

Most nagy teljesítményre vagy képes. A hét közepén ragadj meg minden alkalmat, hogy beszéljess a barátaiddal, a szimpátiáddal, a szüleiddel. Emlékezz a bölcseségre: „Minden, ami kimondatlan marad, bomlasztó erővé válik.” A hétvégén elemekben leszel. Sportolj, kirándulj, legyél mozgásban!

Szűz

A hét közepén mindenki többet szeretne belőled kapni. Jogosan. Ne vedd ezt nyugnek! Hiszen szeretnek, és ezért akarnak többet lenni veled. Ha még nincs szimpátiád, nézz körül, mert van potenciális jelölt! Kérdés, hogy észreveszed-e. A hétvégén vigyázz a pénzedre! Ne költés sokat, és figyelj, hova teszed a pénztárcádat!

Mérleg

Becsúgyad majdnem határtalan, ezért ne csodálkozz, ha nem minden valósul meg úgy, ahogyan elképzelted, vagy esetleg nem olyan gyorsan, mint ahogyan megálmodtad. Az persze nem dicséretes cselekedet, hogy ismeretségeidet kizárólag sikereid elérésére használod.

Skorpió

A hét közepén minden jóra fordul. Ekkor már nyugodtabban és pontosabban fejezd majd ki magad. Épp ezért érdemeibb ekkorra időzitened a fontos megbeszéléseket, főleg a szimpátiáddal vagy a szüleiddel. A hétvégén tartsd tiszteletben, ha a környezetben valaki hallgatásba burkolózik! Nem árt, ha te is magadba vonsz, és elgondolkozol a jövődön.

Nyilas

Jó lenne, ha egész héten óvatosan fogalmaznál. Számolj háromig, mielőtt bármit kimondasz! Mérlegeld, hogy az illetőre tartozik-e, és hogy fontos-e az adott információ, vagy csak a közlési vágy tombol benned. Addig nincs semmi baj, amíg emiatt nem kerülsz te – vagy miattad valaki más – kínos helyzetbe.

Bak

A héten szárnyalni fogsz. Bármibe is kezdesz, minden sikerrel végződik. Csak el kell döntened, hogy mit is akarsz valójában, mert egy kis erőfeszítéssel most megvalósíthatod. Élj a lehetőségekkel, hogy a szerencse most melléd szegődik. A sikersorozat a szerelemre is vonatkozik.

Vízöntő

A héten pozitív előremozdulást fogsz tapasztalni. Úgy tűnik, beérik a gyümölcs számodra. Élvezd, de ne bízd el magad! Van még mit tenned. Könnyebb lesz ezt megvalósítani, ha elképzelsz magad előtt egy hatalmas aranymérleget, és felállítod a fontossági sorrendet. Próbáld ki!

Halak

Ezen a héten meghitt, támogató beszélgetésekben lesz részed. Ezek erőt fognak adni a folytatáshoz. A hétvégén kapcsolódj ki, de ne költ sok pénzt! Nem neked kell megvendégelned mindenkit. Ne legyél megint áldozat a társaság „oltárán”!

Nadrágok és pantallók

Kezdetben volt a szoknya. Bárhogy is hívták, valami olyasmi volt. Ezt viselte férfi, nő, boldog-boldogtalan. Később, az i. e. 4. században a különböző nomád népek szinte egy időben lóra pattantak, amihez praktikusabb viseletnek tűnt a nadrág. De nem volt még általános, úgyhogy amikor a rómaiak megpillantották az első nadrágos gallt, csodálkozásukban Gallia egy részét Gallia Braccatának, azaz „nadrágosnak” nevezték el. Aztán ők is viselni kezdték, mert rájöttek, hogy véd a hidegtől. A kora középkori Nyugat-Európában a magyarok hatására terjedt el. Itt addig a férfiak is szoknyát hordtak. (Lásd: Skócia ma.) Jó ideig nagyon változó volt, illik-e nadrágot viselniük a nőknek. A férfiak bezzeg a legkülönbözőbb nadrágokban pompáztak az idők során; például viseltek két részből állót, amely alul volta-

képpen szűk harisnya volt, felül pedig igen bő szabású, buggyos. Később sarkalatos kérdéssé vált, ki milyen nadrágot visel. XIV. Lajos korában a selyemharisnyával együtt hordott culotte az arisztokrácia szimbólumává vált, a san culotte-ok, a térdnadrág nélküliek büszkén viselték hosszú pantallójukat, és polgártársnak szólították egymást. A 20. század első felében honunkban is jelképpé vált a pantalló mint a polgárság öltözeke, szemben a parasztember csizmanadrágjával. A női pantalló 1941-ben lett az ős divatja, amikor Európában már dúlt a háború. Karcsú hölgyek hódítottak benne a „csak egy nap a világ” hangulatban. Azután egy divattalan divatú időszak következett, egy időben pedig a férfiak kinyúlt gumijú bokazoknit viseltek rövidke, akkor már nadrág névre hallgató pantallójukhoz.

Értesz-e a jelekből?

Reméljük, igen. Ha mégsem, akkor olvasd el e néhány sort, s figyelj jobban a kedvedre, ne hagyj, hogy elússzon melletted a boldogság.

- Ha a járásodhoz igazítja a lépteit, az biztos jele annak, hogy hozzád akar hasonlítani, egy ütemre lélegezni veled.
- Ha egész idő alatt farkaszemet néz veled, tudja, hogy a szem a lélek tükré, s most lelkesen kutatja titkát.
- Ha volt szerelmeidről faggat, egészen biztos lehetsz abban, hogy te kellesz neki.
- A legvadabb szerelem jele az, ha társaságodban kikacsolja a mobilját.
- Ha téged frissen elhagyottal sodor össze az élet, légy óvatos. De ha annyira megdobbant tőle a szíved, hogy nem tudsz ellenállni, légy hozzá türelmes. Ne vedd zokon, hogy lépten-nyomon elődöd kiváló tulajdonságait emlegeti. Ha viszont rajtakapod, hogy pénztárcája rejtett rekeszében még mindig ott van az előző „kedves” arcképe, sürgősen nézz más kapcsolatot után!

(Sz. F.)

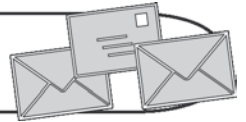
Méz – a világ legédesebb gyógyszere

Améz nem csupán egy ragacsos édesség, hanem egyben gyógyszer is. Sok C- és E-vitamint, azaz úgynevezett antioxidánsokat, valamint gyulladásgátló anyagokat tartalmaz. Az alvászavarok elleni ősrégi recept így szól: meleg, mézes tej. Azért olyan hatásos, mert a mézben olyan anyag van, amely kiegyensúlyozóként hat az agy jelátvitelére, továbbá megakadályozza a cukorszint csökkenését, és ezáltal a belső nyugtalanság kialakulását. Ez az édes nyalánkság tele van fertőzésgátló és antibiotikus anyagokkal, ezért ideális a pattanások gyors eltüntetésére. Dörzsöljük be az érintett bőrfelületet egy kevéske mézzel, hagyjuk rajta tíz percig, majd alaposan mossuk le a bőrt.

A méz javítja a vér- és a nyirokeringést. A testnedvek így gyorsabban kimossák a sebből a baktériumokat és a mérgező anyagokat, a sebek tehát a szokásosnál háromszor gyorsabban gyógyulnak. Az enyhébb égési sebeket, a horzsolásokat és karcolásokat vastagon kenjük be mézzel, majd hagyjuk megszáradni a szabad levegőn. Légúti megbetegedések esetén elősegíti a lepedék felszakadását, és megszünteti a köhögést. A gégefő vagy a mandula gyulladása esetén pedig természetes antibiotikum.

Sokan ugyan kételkednek benne, mégis igaz, hogy édessége ellenére megakadályozza a fogak szuvasodását. Javasoljuk, hogy a mézet tartsuk minél tovább a szánkban, vagy ugyanezt megtehetjük a mézcukorkákkal is. Sőt, a méz a fogfájást is enyhíti. A fogfájásra a legkitűnőbb szer három rész méhviasz, egy rész porpolisz és egy rész méz keveréke, amelyet ajánlatos masszává keverni, majd a fájós fogcsálni.

T-z

Hírek a szabadkai Zmaj iskolából

Ami iskolánkban is ötnapos kényszer-szünet volt. A hírt, hogy nincs tanítás osztálytársamtól kaptam. Kezdetben örültem, hogy nincs sulis, aztán meg kezdett kicsit unalmas lenni. – Györfi Tihamér

Akényszer-szünet kezdete előtti napon írtuk meg magyarból a nagydit. A tancsi két témát adott. A Rossz fát tettem a tűzre, illetve az Azt mesélik rólam, hogy amikor kisgyerek voltam... közül lehetett választani. Mindenki az elsőt választotta. Jó fogalmazások születtek. Elégedettek vagyunk az eredménnyel. Már megírtuk a javítást is. – Imamović Inesz, Besnyi Bontond

Aszegedi Somogyi-könyvtár gyermek-osztálya a szabadkai Városi könyvtár gyermekosztályával közösen hirdette meg a Többsincs királyfi című meseíró pályázatát. Az írásokban Benedek Elek valamelyik mesehősének kellett megjelenni. Az osztályból tizenhármunk meséjét és kilencünk illusztrációját küldte el a tancsi a versenyre. Reméljük szerencsével járunk. – Tóth Johanna

Sikeresen szerepeltünk a portugáli-Évora városkában meghirdetett nemzetközi rajzversenyen. Osztályomból Jurcsák Hajnalka és jómagam kaptunk

dicséző oklevelet, míg az EmArt műhelyből Szobonya Tamara lett ezüstérmes. Nagyon örültünk. – Vukov Johanna 4. osztály

Vukov Johanna és Jurcsák Hajnalka

Szobonya Tamara

Egy televíziós műsor bíráló jellegű bemutatása

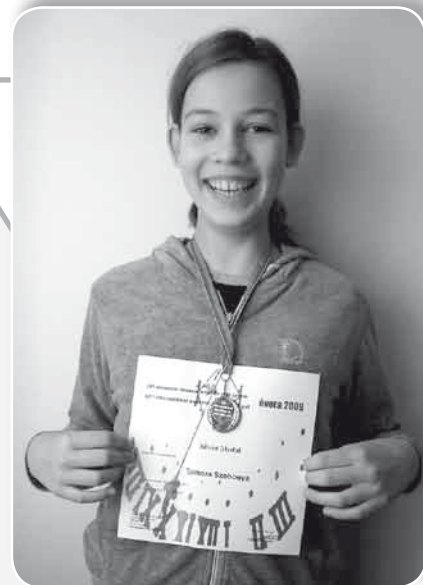
Ezt a műsort, amit én választottam, Joshi Bharatnak hívják. A műsor délutánonként fél öt felé kezdődik. A kibeszélőshowt Völgyi Balázs rendezte, a magyarországi TV2 adásában játsszák.

Nekem ez a műsor nem tetszik. Amit itt megbeszélnek, azt otthon is megtehetnék. Egyáltalán nem való például sem a saját, sem a fiatalabb korosztályoknak, mert ronda szavakat használnak, verekednek, ordibálnak egymással. Joshi Bharat nyugodtan tud velük társalogni, de néha neki is fel kell emelnie a hangját, hogy várják ki, míg a másik beszél. Ebben a műsorban a nézők is jelen vannak, akik figyelmesen hallgatják a problémákkal küszködő embereket. Ezek az emberek megbocsátást kérnek, vagy éppen csak el szeretnék beszélni a másik féllal. Ilyenkor vi-

szont, szerintem, nem a műsoridőre kellene figyelni, hanem tényleg értelmesen meghallgatni egymást. A műsorvezető végül szépeket kíván a családnak, majd azt mondja, viszlát. Ez nagyon dühít, mert semmit nem segített nekik. Akkor mi értelme van az egésznek? Joshi Bharat nem tud tökéletesen magyarul, ezért néha nehéz megérteni, hogy mit is szeretne mondani. Mindig először egy embert vagy egy egész családot hív be. Velük megbeszéli a problémáikat, és csak ezután jönnek azok, akik miatt a gondok vannak.

Szerintem vannak sokkal értelmesebb műsorok is, még a könnyebb fajsúlyú szórakoztatók között is.

**Szítás Tamás, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

Tökéletes vagy?

Legyél őszinte a válaszadásban, és megtudod.

1. Fontosak-e a külső tulajdonságok?

- a) Csakis azok a fontosak. 0
 b) Azok is fontosak. 1
 c) Nem azok a legfontosabbak. 2

2. Hallgatsz-e a lelkiismeretedre? (Találsz egy pénztárcát az iskolában. Mit csinálsz?)

- a) Megtartom. 0
 b) Egy papíron közlöm a tanulókkal a történetet. 1
 c) Átadom az igazgatónak. 2

3. Milyen frizurát viselsz szívesebben? Miért?

- a) Ami kiváltja mások figyelmét. 0
 b) Ami épp divatos. 1
 c) Ami előnyös és egészséges. 2

4. Van-e felelősségtudatod?

- a) Mire jó az? 0
 b) Van, mert ha nincs, megbüntetnek. 1
 c) Sosem cselekszem felelőtlenül. 2

5. Udvarias vagy-e?

- a) Soha. 0
 b) Néha. 1
 c) Mindig. 2

6. Volt-e indokoltan büntudatod? (Előfordult-e, hogy a tetted miatt nyugtalan voltál?)

- a) Nekem soha nincs büntudatom. 0
 b) Néha. 1
 c) Ebben sajnos gyakran van részem. 2

7. Általában mennyi ideig telefonálsz?

- a) Kihasznlom a telefonálási időt. 1
 b) Sokáig sok mindenről. 0
 c) Lényegretörően. 2

8. Mennyit adsz mások véleményére? (Pl. nem hordod a szemüvedet. Miért?)

- a) Mert az orvos nem javasolta. 2
 b) Mert a barátom/barátnőm szerint így szebb vagyok. 0
 c) Mert cikiznek a tanulók. 1

9. Milyen az emlékezőtehetséged?

- a) Hiányos az emlékezetem. 1
 b) Nagyon hiányos az emlékezetem. 0
 c) Pontos az emlékezetem. 2

10. Van-e önkritikád? (Az iskolában ugyanattól a tanártól megint elégtelent kaptál. Miért?)

- a) Mert pikkel rám. 0
 b) Nem tanultam eleget. 2
 c) Bennem is van hiba. 1

11. Hányszor segítettél önzetlenül a rászorultakon?

- a) Néhányszor. 1
 b) Sokszor. 2
 c) Soha. 0

12. Tudnál-e hazudni? (Szerelmes vagy, s te a szüleid akaratára ellenére elmész a találkára.) Hazatérve:

- a) Azt mondom, egyedül sétáltam. 0
 b) Nem szólok semmit. 1
 c) Bevallom. 2

13. Becsületes vagy-e? (Kölcsönkértél egy könyvet. Letagadnád-e, hogy nálad van, ha visszakérnék?)

- a) Majd visszaadom. 1
 b) Nem. 0
 c) Röggvest visszaadom. 2

14. Tudsz-e lemondani? (Csak egy kevés csoki maradt. A testvéred nincs otthon, megeszed?)

- a) Meghagyom. 2
 b) Megeszem. 0
 c) Elfelezem. 1

24 pont – TÖKÉLETES

Tökéletes ember nincs. Nyilván van különbség a válaszaid és a valóság között. De mindenképpen hasznodra válik majd, ha a tökéletesség felé igyekszel.

21–23 pont – DICSÉRETES

Dicséretes, hogy képes vagy egy-egy hibát is fellelni magadban. Nagy kár, ha csak itt (a papíron) vagy dicséretes, egyébként nem, mert akkor megint becsaptad önmagadat.

15–20 pont – JÓ

Jó úton haladsz. Fejlődik az önkritikád. De mintha kissé megszépített volna a helyzetet. Jól átgondoltad a válaszokat? Ha valóban így van, gratulálunk!

9–14 pont – ÁTLAGOS

Őszintén feleltél. Minden embernek vannak hibái. De ezek kijavíthatók. Amiben pedig jó vagy, azt fejleszd tovább. Sok sikert!

Értékelés

6–8 pont – NYUGTALANÍTÓ

Vajon mi az oka, hogy csak ennyi pontot értél el? Talán túl szigorú vagy önmagadhoz? Az mindenképpen dicséretes, hogy ilyen őszintén értékeled magad. De ne elégedj meg ezzel a helyzettel, csakis tőled függ, hogy milyen ember vagy.

0–5 pont – KIÁBRÁNDÍTÓ

Válaszaid feltehetően komolytalanok. Miért nem mersz vagy akarsz szembenézni magaddal? Talán nem cinizmusról van szó? Akárhogy is van, annak az embernek, aki fittyet hány az elvárásokra (aki ennyire önző), legyen bármilyen zseni, rengeteg konfliktussal kell számolnia.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, a gondom a barátnőmmel kapcsolatos. Nem vagyok nagyon barátkozós típus, de azért van két barátnőm, akikkel jóban vagyok, ám ők nem nagyon bírják egymást. Az egyiket már régóta ismerem, a másik meg két évvel előlt költözött a szomszédba. Ha mindhárman együtt vagyunk, minden rendben van, de amikor valamelyikkel kettesben maradok, annyit pocskondiázza egyik a másikat, hogy néha a fejem is belefájdul. Nemrégiben összeveszték, és pár napja nem is beszélnek egymással. Úgy viselkednek, mintha döntenem kellene, melyikük marad a barátnőm. Én nem szeretnék választani, mert mind a kettőt kedvelem, mindkettőjükkel szeretek együtt lenni és beszélgetni. Most külön-külön találkozom velük, mégis haragosanak rám a másikkal való találkozás miatt. Mit tegyek, hogy kibékítsem őket, és ne kelljen döntenem közöttük?

Vili”

Válasz:

Kedves Vili!

Amit megtehetsz, hogy továbbra is barátkozol mindkettőjükkel, de külön-külön. A békülést hagyjad rájuk, hiszen te nem vesztél össze egyikőjükkel sem. Ez a kettőjük ügye, és nem mindig hálás dolog békítőnek lenni vagy valamelyikük pártját fogni. Jó lenne, ha megmondanád nekik, hogy ne várják el tőled, hogy menessed a másikat, hisz mindkettőjükkel szeretsz együtt lenni. Arra is gondold, hogy a társas élet egyik szabályossága, hogy ott ahol, több személy van kapcsolatban előbb-utóbb párok, ún. diádok alakulnak ki, és ha hárman vagytok barátnők, egyik általában „kilóg”, persze nem állandó jelleggel. Hol az egyik, hol a másik, hol pedig a harmadik tag lesz a „lógós”. Ápold mind a kettőjükkel a barátságot, szervezz közös programokat is, de ne izgulj, ha nem jön össze mindig a dolog. Mindenesetre, ha csak lehet, bővítsd a baráti társaságodat, ismerkedj, tartsd a kapcsolatot másokkal is, így elkerülheted, hogy amikor te vagy éppen a harmadik, ne áruld otthon sírva a petrezselymet.

„Szia Bizalmas!

Tizenkét éves vagyok és boldogtalan, mert összeveszttem a legjobb barátnőmmel. Ez nem is lenne olyan nagy dolog, mert mindenki-vel megtörténik ilyen. Engem az bánt, hogy amint összevesztünk a »legjobb« barátnőm elkezdett pletykálni rólam. Meg is mondtam neki, hogy ne áskálódjon a hátam mögött, ha valami baja van velem, azt mondja a szemembe. Több se kellett neki, összehordott hetet-havat rólam. Meglepődtem, hogy így lát engem. Én azt mondtam neki, hogy ennek ellenére ő továbbra is nekem a legjobb barátnőm. Erre azt válaszolta, hogy én is neki. Azóta is barátkozunk, de nem úgy, mint régen. Most már egy kicsit bizalmatlan vagyok iránta, mert nem tudom, hogy továbbra is olyan rossz-e a véleménye rólam. Mit tegyek, hogy rendbe jöjjenek a dolgok, és olyan legyen minden, mint régen? Kérlek, segíts!

Tea”

Válasz:

Kedves Tea!

Sajnos már soha nem lesz olyan közöttetek a viszony, mint régen, mert olyan tapasztalatotok van egymással, amely más alapokra helyezi a köztetek lévő kapcsolatot. Azt hiszem, ide illik Hérakleitosz ógörög filozófus gondolata, hogy minden mozgásban van, és semmi sem marad változatlan, és a folyó áramlásához hasonlítva a létezőket, azt mondja, hogy nem léphetsz kétszer ugyanabba a folyóba. Sok mindentről el kellene gondolkodnod. Például, hogy tényleg a legjobb barátnőd-e ez a lány, ha az összeveszést követően rögtön pletykálni kezdett rólad. A hallottakról is el kell gondolkodnod, azokról a negatív dolgokról, amiket a fejedhez vágott. Ha olyan dolgok, amin változtathatsz, olyanok, amik jobb emberré, személylété tesznek, akkor azon munkálkodj, hogy megváltozz. Ha féltékenykedésről van szó, arról is el kell gondolkodnod, hogy mi van ennek a hátterében. Ha a titkaidat adta tovább, akkor gondold meg, hogy a továbbiakban milyen információkat, gondolatokat oszthatsz meg vele. Mindenesetre bővítsd az ismeretségi körödet. Jó, ha több ismerős, barát tartja elének a tükröt, ad visszajelzést arról, hogy milyenek vagyunk, így az önmagunkról alkotott kép tisztább és objektívebb. Akkor nem kell félni, hogy a nem igaz barátnő esetleges „görbe-tükrre”, elrontja az életünket.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves vagyok, és még mindig nincs fiúm! Az én problémám az, hogy minden fiúval kikezdek, de igazából egyik sem tetszik. Nem tudom, mi van velem, miért nem tudok szerelmes lenni, mint a többiek? Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?

OK”

Válasz:

Kedves OK!

Veled minden OK! Ha hiszed, ha nem, azért nem voltál még igazából szerelmes, mert ennek még nem jött el az ideje. Nem mindenki egyforma. A te hormonjaid még nem rázták föl annyira az érzelmeidet, mint a társaidnak, akik hol fülig szerelmesek, hol meg kiábrándulnak, ami jellemző a tinikorra. Biztosan, hogy azért vannak olyan fiúk, akik neked is tetszenek, akikkel szeretsz együtt lenni, beszélgetni, néha szópárbajban összecsapni velük. Előbb-utóbb megjelenik majd egy fiú, aki a szívedet is megdobogtatja, és benned is felébred majd a vonzalom, a szerelem érzése. Ami nem annyira jó, de azért normális dolog, hogy szeretsz flörtölni, kikezdeni a fiúkkal, „húzatni” és „szívatni” őket. Jó érzés, hízik a májad, amikor bomlanak utánad. De nem jó, hogy ezzel nem alakul ki hízelgő kép és vélemény rólad. A társaid, fiúk és lányok is, rád ragasztanak egy láthatatlan címkét, amit sokáig hordasz majd, és meghatározza a más fiúkkal, emberekkel való viszonyodat is. Jó lenne, ha megpróbálnád a megszívatott fiúk szerepébe helyezni magad, és átgondolni, átérezni azt, ami bennük végbemegy, amikor csalódtak, amikor átverték, becsapták őket, vagy ne adj’ isten, kicsúfolták az érzéseiket. Te hogyan érzened magad, ha egy fiú úgy viselkedne veled, mint ahogyan te viselkedted eddig velük? Ugye, nem lehet valami jó érzés. Ezért a jövőben te is úgy viselkedj a fiúkkal, ahogyan te is szeretnéd, hogy veled viselkedjenek ilyen helyzetben!

Pannika csigabigája

Miklós bácsi, az öreg koldus kántálni kezdett a kapu alatt, s anyuka mindjárt szalajtatta Rozit a krajcárkával, ami mindennap kijárt az öreg Miklósnak. Rozi siettében nyitva felejtette a konyhaajtót. Pannikának se kellett egyéb: úgy kiosont a kertbe, mint a szél.

– Jó reggelt, csacska szökőkút, jó reggelt, kedves rózsabokor, jó reggelt, aranyszájú fülemüelim! Nem látjátok, hogy Pannika jött hozzátok? Merre vagytok?

Senki se szólt, csak a hideg szél veregette haragosan a fenyőgallyakat:

– Szaladj vissza, Pannika, mert megfagysz!

A szökőkút nem szólt: befagyott az éjszaka. A kedves rózsabokor leveletlenül lapult a földhöz deres koronájával. A fülemülefészek üres volt. Senkit se talált Pannika a nyári jó barátai közül.

De nini, mi feketélik a sövény alján a fehér dérszönyegen? Gömbölyű, mint a golyó, csak hogy nem gurul, ha megrúgja Pannika. De még a kezével is alig bírja felfeszíteni, úgy oda van fagyva a földhöz.

– Jaj, hiszen ez egy csigabiga! Megfagyott idekint szegényke! – sajnálkozott Pannika.

Neki is zsirogni kezdett már a fülecskéje, különösen, hogy a szél gorombáskodni kezdett:

– Szaladj vissza, Pannika, mert elviszlek ízibe!

De nagyon sajnálta a szegény csigabigát ott hagyni. Hátha még életre lehetne kelteni odabent a meleg kályhán?

Olyan sebesen zuhant vissza, hogy szél uram se érte utol. Csúful megjárta: éppen az orra előtt csapta be az ajtót Pannika. Aztán fölágaskodott a nagyapó székére, úgy tette föl a csigát a kályhára.

Ugyan föléléd-e?

Biz az meg se mozdult egy fél óráig. Pannika már éppen meg

akarta siratni szegény csigabigát, mikor egyszerre csak megmozdult a furcsa golyó. Nosza, megörült Pannika, le is kapta mindjárt a kályháról: meg ne süljön, ha már meg nem fagyott. Rátette a díványpárnára szép vigyázatosan, hogy meg ne üsse magát, ha gurulhatnékja lesz.

Egyszer megint mozdult egyet a csigaház, és nagy óvatosan kinyúlik belőle két szarvacska, utána az egész fejecske derekastul. Kényelmesen kinyújtózott a csigácska, és nagyon barátságosan mozgatta a szarvacskáját.

– Szép jó reggelt, Pannika kisasszony! De jó melegen süt a napocska!

– Ó, te kis butácska, hisz az a kályha!

– Az ám, fekete lett a napocska. De jó sima ez a pázsit.

– Ó, de tudatlan vagy te, csigácska, hisz ez a díványpárna!

Csigácska nagyon sebesen mozgatta a szarvát.

– Éhes vagy, csigácskám? Iszol meleg kávé?

– Nem.

– Kell ropogós kifli?

– Nem.

– Egy kis sonkás zsemle tetszenék?

– Nem, nem, nem!

– Hát mit ennél, te kis válogatós?

– Friss tormalevelet – integetett a csiga.

– Jaj, csigabiga, most nincs tormalevéll! Ha volna, se neked adnám, hanem magamnak csinálnék belőle napernyőt. Várj tavaszig.

Csigácskának megmeredt a szarva.

– Azt kérdezed, hogy hát most nem tavasz van? Nem ám, hanem csikorgó fagy, zúzmarás tél. Ha még egy kicsit odakint hagylak, tebelőled se lett volna csigabiga többet. Megfagysz, ha be nem hozlak. Nekem köszönheted az életedet.

Juj, erre hármat is gurult a csigácska, s olyan mérgesen döfködött a szarvával, hogy Pannika egész megijedt tőle.

– Ostoba kislány, minek ébresztettél fel? Idebent meghalok éhen.

– Odakint meg megfagysz.

– Dehogyan fagyok, dehogyan. Azért van énnekem ilyen vastag falú házam, hogy meghúzódhassam benne. Úgy elalszom én ebben tavaszig, hogy te se különben a hatyútollas dunna alatt. Majd föléleszt engem a tavasz meleg napsugárral, ha itt lesz az ideje. Vigy vissza, Pannika, a sövény tövébe.

Olyan könyörgősen tette össze a csigabiga a szarvát, hogy Pannika jó szíve megesett rajta. Akárhogy ijesztgette az a gonosz szél, mégiscsak kiszaladt vele a kertbe, bedugta a sövény tövébe.

Csigácska még egyszer kidugta a szarva hegyét.

– Pá, pá, Pannika! Majd a tavaszon elmondom, hogy mit álmodtam a télen!

Azzal katt, becsapta a házikója ajtaját. Szép álmokat, csigabigácska!

Móra Ferenc

Illusztráció: Borbás Zoltán

A birsalma 10 százalék cukrot tartalmaz, található benne gyümölcssavak, növényi olajok, rostok, pektin és jellegzetes illatát meghatározó illóolajok. A birsalmá-

ZSIBONGÓ

A birsalma

ban fontos nyomelemek találhatóak: ilyenek a kálium, kalcium, magnézium, vas, foszfor, réz, cink és mangán. A gyümölcshús és a mag rendkívül magas pektintartalma, cserzőanyag-tartalma miatt a nyers birsalmát ősidők óta használták vérzéscillapító és emésztési zavarok elleni szerként. A benne található tannin védi a nyálkahártyát, ezért a birsalma fogyasztása pl. a tbc-ben szenvedő betegeknek is ajánlott. A birsalmamag kivonata nyálkában gazdag, ezért hatásos gyulladáscsökkentő, a felső légúti megbetegedések esetén csökkenti a köhögési ingeret. Ugyanez a kivonat kiváló borogatószer gyulladt szemre, égési sérülésekre és más bőrproblémákra, ezenkívül hatásos toroköblögető szer.

D.

Tudod-e?

Az 5776 csillagból, amelyet szabad szemmel is láthatunk az égbolton, a legfényesebbnek a Nagy Kutya csillagképhez tartozó Szíriusz (a Nagy Kutya Alfája) látszik. A téli hónapokban látható az északi égbolton. A tőlünk való távolsága 8,7 fényév, és az abszolút fénye 26-szor erősebb a Napnál.

Az aztékok naptára az évet tizenhét hónapra osztotta, és minden hónap húsz napig tartott. A megmaradó öt napot az aztékok „üres” napoknak nevezték, kioltották a tüzeket, beszüntették a munkát és böjtöltek.

A Hamupipőkééről és a cipőjéről szóló mese a kínaiaknál is ismert. A kínai mesék között már a 9. században felbukkan.

A szakértők szerint egy strucctojás-ban huszonöt tyúktojás férne el.

A Föld területe összesen 510 millió négyzetkilométer. Ebből a folyók, tengerek és óceánok 361 millió négyzetkilométert tesznek ki. A szárazföld csak 149 millió négyzetkilométer terjedelmű.

Az Új-Zélandon élő kiwi madár ugyan nem nagyobb egy tyúknál, a tojása mégis összehasonlíthatatlanul terjedelmesebb. A hossza elérheti a tizenhárom, az átmérője a nyolc centimétert, a tömege pedig a fél kilogrammot is.

A tudósok kiszámították: egy lepke másodpercenként kilenc szárnycapást végez, míg egy légy 160–200-at, a szünyög pedig ezernél is többet.

(T.)

Játsszunk mást!

Farkasverem

Egy jókora kört rajzolunk a földre. Ez lesz a farkasverem, amelyben egy farkas őrködik. A többiek a körön kívül állnak és incselkednek vele, kérdezzek:

– Farkas-barkas, kérsz egy kis báránypcse-nyét?

A báránycsibák közben beszemtelenednek a körbe, átfutkosnak rajta, a farkas pedig igyekszik megfogni valamelyiket. Ha utolért valakit, helyet cserélnek.

Csoportos kidobós

A gyerekek két részre osztódnak, és valamilyen feltűnő jellel megjelölik magukat. A két csapat tagjai összekeverednek, de az egy csapatot alkotók egymás között adogatva a labdát, igyekeznek az ellenfél táborából eltalálni valakit.

A labdával szaladni vagy lépni nem szabad, a földről felpattant labda nem érvényes. Ha nem sikerül eltalálni senkit, és a labda a földön pattog, igyekezni kell megszerezni. Úgy is játszhatjuk, hogy egyszer az egyik csapat dob, aztán a másik következik. Akit eltaláltak, leül, illetve kiáll a játékból.

Az a csapat győz, amelyiknek először sikerül az ellenfél összes játékosát kiütnetnie, illetve állíttatnia.

T.

A legfontosabb emberek

Nemrég jelent meg az Egyesült Államokban az Ezer év – ezer Nember című könyv, amely sorrendbe állítja a második évezred – amerikai szemszögből legfontosabbnak ítélt személyiségeit. A szerkesztők (akik évekig vitáztak a témáról tekintélyes tudósokkal és művészekkel) az első helyre a 15. században élt Johannes Gutenberg, a betűszedés és könyvnyomtatás feltalálóját, a Biblia kinyomtatóját (1455 körül) állították. A lista második helyén Kolumbusz Kris-

tóf, Amerika felfedezője (1492), a harmadikon pedig Luther Márton, a reformáció elindítója (1517) áll. A negyedik legfontosabb személy Galileo Galilei olasz csillagász és matematikus, az ötödik William Shakespeare angol drámaíró, a hatodik és a hetedik a szintén angol Isaac Newton fizikus és matematikus, illetve Charles Darwin biológus. A nyolcadik helyre került Aquinói Szent Tamás, a kilencedikre Leonardo da Vinci, a tizedikre Ludwig van Beethoven.

TARKA OLDAL

1	2		3	4	5	6		7	8	
9			10					11		
12		13				14	15			
				16	17				18	
		19	20				21			
22	23				24	25				
26				27		28		29	30	
31			32		33					
					34					

Keresztrejtvény

- Miért van a rendőrnél vízpisztoly?

- ...

A választ megtudod, ha megfejted a rejtvényt.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 9. Mister, 10. Esemény, 11. London eleje, 12. Esőcsatorna, 14. Már előre, 16. Egyetem díszterme, 18. Indulatszó, 19. Német város, 21. Költemény, 22. Zeta betűi keverve, 24. Ókori a végén, 26. Nem ülve, 28. Valamilyen ügyben eljár, 31. Sír, népiesen, 32. Mi haszna, népiesen, 34. Irma egyenmű betűi.

Függőleges sorok: 2. A fej része, 3. Angol igen, 4. Gyümölcsöt szárít, 5. A szobába, 6. Női név, 7. Kölesben van, 8. Ízeltlábú, 9. A válasz befejező része, 13. A Himnusz zeneszerzője, 15. Hógörgeteg, 17. Egy, olaszul, 20. Száz fele, 23. Női név, 25. Lettország fővárosa, 27. Abrakban van, 29. A múlt idő jele, 30. Görög betű, 33. Utóirat.

Betűrejtvények

1	2	3	4
K O YHA	×RL ÉS	GY Z AT	NLŐ

Skandináv rejtvény (35.)

Ebben a rejtvényben a karikatúra szövegét kell megfejtenetek.

	KÖMÜVES ...	TESTRÉSZ	ARÁNYOSAN FELOSZT (FÖLDET) NYOM	HÁROM, SZERBÜL	FERTŐZŐ (ÉK. F.) ÁRA BETŰI	IDŐ-MÉRŐ KÁIN EGYENMŰI	NAP RÉSZEI	
	500	BABONA						
	KÖNYOMÁS (NYOMDA)						1000	
	ESZENYI ENIKÓ	FRANCIA FOLYÓ					ÓV	
	HAMIS	EZ				NAPSZAK	ELŐL FORRÓ A 3. ISMERETLEN	
HAS VÉGEI	A BIKÁNAK VAN NOHA		KÉN		VÉGTAGJÁN			
BOZÓT RÉSZÉ VEREJTÉ-KEZIK	FARMER-MÁRKA DÁNIA PÁ-RATLANJAI		PÁLYA-UDVAR	TESPED	RÓMAI PÉNZ VOLT			
		MEZEI VIRÁG (ÉK. F.)					450	
		RENDELKE-ZETT					DONGA KÖZEPE	
ZZ	NÉMETH LÁSZLÓ RANG-JELZŐ	51						
SZAVAZAT-GYŰJTŐ LÁDA	IGEKÖTŐ		RÁDIUSZ	NORD	RÉGI	NITROGÉN	NÉVELŐ	
	AUSZTRIA			ÉSZAK	OLASZ-ORSZÁG	ÉGNI KEZD	EME	
	NK							

Játék a betűkkel

TÁBOR
 KLÁRI
 GÁZOL
 PÁLYA
 PÁLMA
 ÁLMOS
 AMODA
 EGRES
 LAKÁS
 KORSÓ
 LEMÉR
 DALOL
 SOROK

A megadott szavak betűiből alkoss új értelmes szavakat! Ha jól csinálsz, akkor a kiemelt oszlopban a Jó Pajtás egyik rovatának címét kapod eredményül.

Se eleje, se vége

	O	N	O	
	H	Í	T	
	I	G	E	
	E	V	E	
	L	G	Y	
	L	L	É	

Pótold a hiányzó betűket elöl és hátul úgy, hogy értelmes szavakat kapj! A két kiemelt oszlopban Kodály Zoltán zeneszerző, népzenekutató egyik szerzeményének címét kapod.

TARKA OLDAL

Játék a betűkkel

Kicsi sarok

	R				D			Á

ÁÁGÓRRRTU   AADDGILÓV   AAÁGIMÓRR

A megadott betűkből képezz szavakat és írd be az ábrába úgy, hogy vízszintesen is és függőlegesen is értelmesek legyenek.

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				

Meghatározások

1. Palika
2. A múltban
3. Ásítózik
4. Pengetőhangszer
5. Férfinév

A kiemelt oszlopban egy európai főváros neve alakul ki.

A 34. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Na, azt én ütöttem agyon.

Betűrejtvények

1. szeles, 2. esőben álló, 3. ikerpár, 4. ponton

Játék a betűkkel

telhetetlen, tehetetlen

Lóugrásban

– Mindig elfelejtem kiváltani.

Kitöltőcske

– Nemtom.

Körszámtan

A keresett szám 54. Az első számhoz hozzáadunk 19-et, majd ebből kivonunk 7-et és ezt így folytatjuk.

Szóláncok

1

SZÓDA

ESÉS

2

POR

PONT

3

KAMARA

ÓRA

4

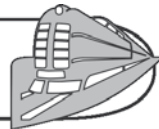
VADÁSZ

SZÓ

Olyan szavakat kell találnod, amelyek mind a felső, mind az alsó szóval értelmes, összetett szavakat alkotnak.

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

Litvánia – egy ország Európa közepén

Litvánia, ha nem is a világ, de minden bizonnyal Európa közepe. Utóbbi nem a nemzeti büszkeséggel bőségesen megáldott litvánok egyik jól kitalált szlogenje. 1989-ben a Francia Nemzeti Földrajzi Intézet Európa földrajzi középpontját az ország fővárosától 26 kilométerre, északra határozta meg (bizony, Oroszország jól fölbillentette a mérési eredményeket)!

A litvánok évek óta készülnek a 2009. ünnepi évre. Vilnius szinte teljes egészében megújult. A város buszainak jelentős részét a világ egy-egy nagy zeneszerzőjének portréjával és az életüket bemutató pár sorral matricázták fel.

Az idei évben az ország ennél erősebb hívó szóval rendelkezik: Vilnius – Linz mellett – Európa Kulturális Fővárosa. Ráadásaként, 2009 a legdélebbi balti államban a litván millennium éve is egyben. Minden, továbbá a hamisítatlan természet, az UNESCO világörökségét képező épített örökség, az (újra)felfedezők igazi csemegéjének kínálja Litvániát.

Ha egy színnel kellene jellemezni a Vajdaságtól mintegy 1500 kilométerre északra található országot, leginkább a zöld vagy a kék lenne a megfelelő választás. Érkezzünk akár autóval vagy repülővel, első perctől szembeütünk az ország több mint 30 százalékát beborító erdőrengeteg. No meg a 2833 nagyobb (legalább 10 000 m²), valamint 1600 kisebb, kristálytisza, a helybeliek által „kék szemeknek” nevezett tavak sokasága. Litvániában nincsenek jelentősebb magaslatok (294 méter a „csúcsmagasság”), de a domborzati formák változatossága (a sík és dombos területek váltakozása), és az említett erdők és tavak nyújtotta háttér festői látványt nyújt. Az ország egész területén – de különösen az öt nemzeti park által borított térségben – szinte „harapni lehet” a tiszta levegőt. A helybeliek a hosszú nyári napokat erdők szélén, tavak partján, saját vagy bérelt faházikókban töltik, saslikot sütetgetve.

A tengerpart, mellyel az ország bőségesen rendelkezik, további élményeket nyújt.

Úgy tartják, nyáron a fél ország a Balti-tenger partjára költözik, melynek szabad strandjai minden évben megkapják a legmagasabb minősítést jelentő kék zászlót. Két fő célpont van. Aki nyáron a nyüzsgős, több szórakozást, kikapcsolódást nyújtó célpontot keres, annak Palanga város a csúcspont. Itt minden nap pirkadatig tart. A békésebb helyre vágyóknak a Kur-földnyelven található Nida városka maga a paradicsom. A számtalan, csodaszép és megmaradó homokdűnéből álló Kur turzsfélsziget Thomas Mann kedvelt pihenőhelye volt (itt írta a József és testvéreit). A nap végén mézeskalács jellegű, színes, fából ácsolt, egykori halászházikókban hajthatjuk álomra a fejünket.

Talán kevesen tudják, hogy Vilnius – amellet, hogy évszázadokon át az egyik legszínesebb multikulturális város volt, és maradt – dicsekedhet Európa legnagyobb barokk óvárosával. Kihagyhatatlan látvány a „lángoló gótika” gyöngyszeme, a Szent Anna-templom, a „stukkórekorder” Szent Péter és Pál-templom, valamint az újjáépített reneszánsz Várpalota. A városban, mely a katolikus, ortodox és zsidó vallások metszéspontján fekszik, számos magyar vonatkozást is találunk. Báthory István alapította a Vilnusi Egyetemet (1579), mely olyan emberek alma matere volt, mint a „lengyelek Petőfije”, Adam Mickiewicz és az irodalmi Nobel-díjas Czesław Miłosz. 1956-ban az Óváros csúcspontjánál a Hajnal kapunál (mely egy megmaradt városkapura épített kápolna), a magyar forradalom mellett tartott szimpátiatüntetésen több száz fiatal vett részt.

Vilnius napjainkban nemcsak ódon Óvárosáról híres. Az utcákon, tereken egymást érik a hangulatos, sokszor skandináv design alapján kialakított éttermek, szórakozóhelyek, üzletsorok, divatházak. Kihagyhatatlan menü: a hideg céklaleves, cepellinai (a léghajóra emlékeztető, baconos mártással leöntött, főtt vagy rántott tészta töltött darált hús), deszertként pedig egy „álomjő”, vanília sódóval nyakon öntött túros rétes. A főváros táján kötelező még felkeresni Trakai mesés szép tórendszerbe ágyazott szigetvárát, a „litván Tróját”, Kernavét.

Vilnius után az ország legkeresettebb helye a Keresztek hegye. Sokszor kérdezik róla: nemzeti emlékhely, zarándokhely vagy turistalátványosság? Mindhárom egyszerre. A végeláthatatlan keresztetenger titka messzi földről ide vonzza a látogatókat. A cári és a szovjet időkben a kivégzettek, deportáltak emlékére állított keresztet sokaságát az utóbbi években a turisták is gyarapítják. Bízunk benne, hogy a szökőkutakba dobott pénzüknek köszönhetően még egyszer vizszatérnek a helyszínre.

Vilnius után az ország legkeresettebb helye a Keresztek hegye. Sokszor kérdezik róla: nemzeti emlékhely, zarándokhely vagy turistalátványosság? Mindhárom egyszerre. A végeláthatatlan keresztetenger titka messzi földről ide vonzza a látogatókat. A cári és a szovjet időkben a kivégzettek, deportáltak emlékére állított keresztet sokaságát az utóbbi években a turisták is gyarapítják. Bízunk benne, hogy a szökőkutakba dobott pénzüknek köszönhetően még egyszer vizszatérnek a helyszínre.

Mesterségem címere: antisztár vagyok!

Valamiért divat lett mostanában az antisztárság. A jelenség nyilván összefügg a bulvárszféra túlzott celebkultuszával, de vajon mikor jön el az a pillanat, amikor az antisztárok elszaporodnak? Elméláztunk, hogyan vált életünk részévé a celebkultusz, és ennek logikus aftermathjeként az antisztárok megjelenése is.

Kultúra és ellenkultúra: a celebség anticelebséget szül

Ahol egy „kultúra” – ebben az esetben persze csak idézőjelesen – megjelenik, ott általában ellenkultúra is kialakul. Ha a celebek veszik át az uralmat a bulvárbán és a nembulvár műfajokban egyaránt, magától adódik, hogy előbb-utóbb jönnek azok, akiknek felfordul a gyomra a „szaftos sztárpletyiktől”. Tulajdonképpen csak idő kérdése volt, egy világjelenség lenyomataként mikor, érkeznek meg hozzánk is a megmondóemberek, azaz az anticelebek. Legalábbis az anticeleb-wannabe-k, akik mélyen elítélik „a sztárvilág felületés hívságait és talmi csillogását”...

A „normál renitensekkel” és mezei lázadókkal most nem foglalkozunk, elsősorban azok érdekelnek minket, akik kimondottan a huszadik század végén-huszonegyedik század elején kialakult celebkultuszra reagáltak a médiában, és maguk is a gépezet – a hűsipar – részévé váltak ezáltal.

A magyar celebifétis késett: később jöttek az anticelebek is

Nemzetközi viszonylatban Marilyn Manson volt az egyik első fecske, a sokkrocker „Amerika élő lelkiismeretének” nevezte magát, voltak idők, amikor a naivabbak még el is hitték, hogy a „feketebárány” tényleg értéket közvetít. Aztán persze a gyermekebb lelkűek számára is világossá vált, hogy MM egy kreatív üzletember, aki Hollywoodban azokkal bizniszsel, akiket a nagy nyilvánosság előtt egreciroztat. Később aztán jöttek a további anticelebek: a bulvárblogger Perez Hilton meg a többiek.

Magyarországon késett a celebkultusz, 1999-ben, amikor Mansont már kitiltották Coloradóból, mondván ő a felelős a Columbine High Schoolbéli diákmészárlásért, Magyarországon a tévéműsorok még a szociokorszakukat élték. A frissen indult országos kereskedelmi csatornák műsoraikat hétköznapi emberek sztorijaival adták el, a bulvárlapok csúnya gyilkosságokról és gyerekelhelyezési perekről cikkeztek, a főzőműsorokban szakácsok főztek, a reality-showkat az utca emberével is el lehetett adni. Eltelt tíz év, és hozzánk is megérkezett a celebkultusz: a sociorealityk már rég kimentek a divatból, valóságshowt már rég csak hírességekkel lehet vonzóvá tenni a tévében.

Ivánnak nem jött össze az anticelebség

A magyar változat munkatársai közül az egyik úttörő Jakab Iván volt, egy 33 éves exintézeti roma srác, akit folyamatos botrányügyei miatt kizártak a bukott Bár 2.0-ból is. A fickó nyíltan fel is vállalta,

Kölcsey-Gyurkó Levente

szeretne abból megélni, hogy „antisztár” és megmondóember. Nem jött össze neki, azóta sem hallottunk róla érdemben (bár a youtube-on feltűnt pár vérciki Jakab Iván-videó).

Egy év sem telt el, és itt az új trónkövetelő. A fiatalembert Kölcsey-Gyurkó Leventének hívják, 21 éves, és azzal hívta fel magára a figyelmet, hogy rongyosra anyázta Medveczky Ilonát az Áll az alku című műsorban, majd többtucat showban, ahová az ügy kapcsán hívták meg.

Kultúrát vár a bulvártól, de három Mikszáth-regényt sem ismer

A srác úgy véli, a média nem közvetít értéket, de amikor Hajdú Péter megkérdezte tőle esti műsorában, hogy fel tud-e sorolni három Mikszáth-regényt, egyet sem sikerült neki. Elmondta, hogy azért volt sikere az Áll az alku castingján, mert ő „önmagát adta”, minden póztól és allúrtól mentesen – szemben a többi jelölttel, akik szétpóztolták magukat és láthatóan filmsztárokat majmoltak, mert „nem merték vállalni önmagukat”.

Az elképzelés kissé naiv, bulvár és könnyedebb műfajok mindig léteztek. Kenyér és cirkusz kell a népnek, Shakespeare idejében is otthagyták a nagy drámaíró (zömében másoktól kölcsönzött) darbjait, ha nem volt elég szaftos a szapiopi, és „átkapcsoltak” a szomszédba, ahol medveverés vagy kutyaviadal zajlott. Sajnos ez van; ha pedig évszázadok – sőt, évezredek – alatt nem változott a démosz és a közízlés, akkor nem pont a kereskedelmi televíziózás hozza meg a szellemi üdvözülést az emberi faj számára. Ma már legalább vannak alternatívák, annak tessék örülni. A magaskultúráért mindig „menni kellett”, sose jött házhoz – nem is feladata neki.

Nem kell okosat mondani, egy biztos: egészséges lelkületű ember nem produktum nélküli, tizenöt perc hírnévre gyűr, de nem is félművelt, tírják módon köpköd mindenre, ami mozog... miközben észrevétlenül ő is részévé válik a gépezetnek, akárcsak ez a Kölcsey-Gyurkó Levente, aki most secperc alatt megjárta az általa lehúzott „szégyenletes” bulvárszféra szinte valamennyi übersétét... csak mert tiszteletlen volt egy celebbel.

Marilyn Manson

Lady Gaga arcai: a hétköznapi lánytól a botrányhősön át az aktivistáig

La dy Gaga új albumával végre rálatált saját zenei arculatára, ami zömében sablonos rágógumipoptól zengő mainstream médiában akár még egyedien is szólhat. A valóságban persze a kanyarban sem ő az első előadó, aki előszeretettel ötvözi a 90-es évek lüktető trance hangzását és a 80-as évek dallamos szintipopjának mulatós válfaját a legdarkabb elektronikával és ipusziáallal. Az ő verziója rádióbarát és verze-refrén-centrikus, megjelenése sokkaló... Akárhogy is vesszük, jól csinálja.

* A hétköznapi lány

Bár első blikkre abszurdnak tűnik a gondolat, hogy Stefani Joanne Angelina Germanotta valaha is egyszerű, hétköznapi lány lehetett, azért természetesen neki is megvan a nyugalmasabb, visszahúzódoóbb oldala. „Vannak napok, amikor egy gramm sminket nem teszek magamra, csak ülök otthon, és bámulok ki a fejből. A sok nyüzsgés után újra és újra szükségem van a kikapcsolódásra.” Amint látjuk, a természetben töltődik újra Gaga, aki a Queen hasonló című slágeréről kapta művésznévét. Azért ez a „hétköznapi lány” nemrég – szerényen – azt nyilatkozta, hogy „a popzene következő 25 éve szeretne lenni”... Mi szorítunk!

* A botrányhős

Lady Gaga legutóbb a japán Vogue októberi kiadásában poty-tyantja ki a kebleit afféle avantgárd festőműtéssel, de persze többször villantott már popsit és cicit korábban is. Mondhatni, nála ez mindennapos, ugyanis kimondottan imádja az extrém, sokat mutató szerkókat. Saját vallomása szerint azonban nem öncélú polgárpukkasztásról van szó, hanem inkább saját határait feszegeti, és az emberek figyelmét igyekszik felhívni a világ ellentmondásaira. „Imádom, ha megbámulnak az utcán, és ennek semmi köze nincs a hírnévhez. Amikor a kutya se ismert, akkor is extrém módon öltözködtem és durván táncoltam minden buliban.”

* Az emberjogi aktivista

Mindenki tudja Gagáról, hogy büszkén kiáll a melegek jogaiért, fontos számára a melegházaság és a melegek joga az örökbefogadáshoz, emellett pedig a mozgássérültek és a szellemi fogyatékosok jogaiért is teljes mellbedobással küzd. „Volt idő, hogy engem is csúfoltak, nem fogadtak el az osztálytársaim, és ezek az érzések mély nyomokat hagytak bennem. Utálom az igazságtalanságot!” Hiába, Gaga igazi toleranciaharcos, egy szép napon még a Nobel-békedíjat is megkaparinthatja, ha így folytatja.

Auth Csilla visszatérése

Meg kellett győzni vagy jött magától?

Egyáltalán nem kellett meggyőzni. Pár éve, amikor elkezdünk az anyagon dolgozni, úgy tűnt, jó lenne kicsit várni. De nem bántam, igyekeztem elkerülni azt, hogy csak azért jelenjen meg ez az anyag, mert itt az ideje. Úgy látszik, most jött el az időnk, mert ment minden, mint a karikacsapás.

Honnan jött az album címe? A stílus maradt a pop-rock vagy esetleg újítottál is?

Szerepel az albumon egy V'Moto-Rock feldolgozás „Nekem így, neked úgy” címmel. Kis változtatással innen az album címe is.

Egy CD készítése mindig csapatmunka. Kik voltak eme csapat tagjai?

Abszolút csapatmunka. Szolnoki Péter, Gátos Iván, Éry Balázs és Gyenes Béla írta a dalokat. Mondanom sem kell, hogy a közreműködő zenészek, mint Sipeki Zoltán vagy Kozma Orsi szintén a csapathoz tartoznak. Noha élményszámba megy ebben a szádban, ha élő zenészt köszönhetünk a stúdióban.

Mennyire működtél most közre mint szövegíró?

Hatvan százalékban. Az új dalok szövegét én írtam.

Ha épp nem lemez vagy fellépések, akkor mivel ütöd el az időt csupa jó értelemben?

Csupa jóval!-) Tánciskolát működtetek, olvasok, futok, barátkozom. Ha tehetem, utazom.

A népszerű énekesnő valójában el sem tűnt, magánélete nem a nyilvánosság előtt zajlik. Mint mondta „most jött el az ideje az új anyagnak”. Ezért kihasználtuk az alkalmat és elbeszélgetünk vele!

Elég sokáig csend volt körülötted vagy csak a háttérben „léteztél”?

Sokféle dolgot csináltam, többek között elindítottam egy tánciskolát túlsúlyos fiatalok részére. Ez az anyag egyébként pár éve már készül. A saját dalokat részben már az elmúlt 2-3 évben rögzítettük, most válogattunk még melléjük feldolgozásokat. Így került az albumra többek között egy pörgős V'Moto-Rock dal és egy gyönyörű Tunyogi Rock Band ballada.

Megnyílik az első űrszálloda 2012-ben

Már lehet „szobát” foglalni az Első űrszállóban, amely a tervek szerint 2012-ben nyílik meg egy barcelonai vállalkozás vezetőinek szervezésében. A Galactic Suite (Galaktikus Lakosztály) nevű szállodában az első időkben négy vendég és – személyzet gyanánt – két űrhajós tartózkodik majd. Egy hároméves kirokkadás – a jelenlegi előjegyzés árai szerint – hárommillió euróba kerül, de ebben benne van egy nyolchetes felkészítés is egy trópusi szigeten – derül ki a De Telegraaf című holland lap hétfőn megjelent barcelonai tudósításából. A vendégeket külön űrrakéta szállítja majd a 450 kilométeres magasságban épülő, molekula kinézetű űrhotelba, amely naponta tizenötötör megkerüli a Földet.

Olaszországban már kezelik a Facebook-függőséget

Felvette a harcot a Facebook-függőségel szemben egy olasz klinika; az Agostino Gemelli kórház olyan internetfüggőségben szenvedő betegeknek kínál kezelést, akik szinte egy percet sem bírnak ki anélkül, hogy szemmel ne tartanák virtuális kapcsolataikat. Az intézményben kezeltek még a nyaralásuk ideje alatt sem képesek két óránál több időt eltölteni Facebook-profiljuk ellenőrzése nélkül – számolt be Federic Tonioni pszichiáter a Corriere della Sera című milánói napilapnak. „Olyan emberekről van szó, akik a kábítószeresekhez hasonlóan teljesen a számítógéptől függenek, és egész éjszaka az interneten szörföznek.”

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ T
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■